

§ 106

Maa-aineslupa ja ympäristölupa Tornion Rakennussora Oy Petäjämaa, Tervola

ROIDno-2026-882

Valmistelija / lisätiedot:

Carita Lallukka, ympäristötarkastaja, carita.lallukka@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Lupapäätös
- 2 Lupahakemus
- 3 Lausunnot ja muistutus
- 4 Vastine

Tornion Rakennussora Oy on hakenut maa-aineslupaa ja ympäristölupaa maa-ainesten ottamiseen ja murskaamiseen Tervolan Sihtuunan kylän Petäjämaahan tilalle Ulkometsä RN:o 845-402-13-269 (Havukka-ahon sora-alue). Luvanhakija omistaa tilan. Toiminta-alueen koordinaatit ovat P 7375450 ja I 456064 (ETRS TM-35). Vanha ottamisalue sijaitsee noin 11,5 km Tervolasta pohjois-luoteeseen. Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Varejoentien kautta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500-600 m etäisyydellä toiminta-alueelta. Toiminta-alue sijoittuu Petäjämaan 1 luokan pohjavesialueelle (1284504). Petäjämaan pohjavesialueella sijaitsee kaksi vedenottamoaa. Lähin merkittävä vesistö on Varejoki noin 540 m etäisyydellä lännessä. Toiminta-alueelta noin 1,15 km pohjois-luoteeseen sijaitsee Palojängän ja noin 1,7 km pohjois-koilliseen Sihtuunan valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Toiminta-alueen läheisyydessä ei ole muita suojelukohteita. Lähin muinaismuistolain mukainen kohde sijaitsee noin 150 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta alueelta. Tornionlaakson museon on tehnyt alueelle tarkastuksen syksyllä 2024, eikä alueelta löytynyt uusia muinaismuistolain mukaisia kohteita ja museon näkemyksen mukaan maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle ei ole estettä. Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottamisalueeksi (EO). Lisäksi toiminta-alue on maakuntakaavassa merkitty sijaitsevan tärkeällä tai vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Meri-Lapin ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 25.2.2024 § 37 ja ympäristöluvan 29.6.2018. Molemmat luvat ovat päättyneet 30.6.2024.

Maa-aineslupaa haetaan viiden (5) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 70 000 m³ suuruiselle maa-aineksen otolle. Hakemuksen mukaan suunniteltu ottamistaso on +61.00 (N2000) ja ottamissyvyys on 0-11 m. Ottamisalueen pinta-ala on 3,9 ha, varastointi- ja tukitoiminta-alueen 0,8 ha sekä varastointialueena toimineen maisemoitavan alueen noin 6,4 ha. Maa-aines käytetään maisemoinnin lisäksi betonituotantoon.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Maa-ainesten murskausta toteutetaan tuotantojakso -tyyppisellä toiminnalla ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan vuosittain 0-3 kertaa. Murskaustila on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta noin 0-6 kk/vuosi. Alueelta murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 14 000 tonnia vuodessa ja

maksimissaan 30 000 tonnia vuodessa. Toiminnassa käytettävät koneet ja laitteet ovat uudehkoja ja määräaikaishuollettuja (BEP). Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja: murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00 ja 18.00 välisenä aikana sekä kuormaaminen ja kuljetus päivisin (ma-la) klo 6.00 ja 20.00 välisenä aikana.

Lupahakemus on kuulutettu Tervolan kunnan julkisella ilmoitustaululla 18.3.-24.4.2026. Lupahakemuksen vireilletulosta on ilmoitettu Tervola-lehdessä 18.3.2026. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Meri-Lapin Vesi Oy: tä, Tornionlaakson museolta ja Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaiselta. Tervolan kunta jätti hakemuksesta muistutuksen. Luvan hakija on antanut vastineensa lausuntoihin ja muistutukseen.

Ympäristötarkastajan ehdotus:

Ympäristölautakunta myöntää Tornion Rakennussora Oy:lle maa-ainesluvan ja ympäristöluvan liitteen 1 mukaisesti.

Kun Tornion Rakennussora Oy on toimittanut päätöksen mukaisen vakuuden, alueelle aiemmin myönnetyn maa-ainesluvan 25.2.2024 § 37 vakuus palautetaan Tornion Rakennussora Oy:lle.

Päätöksentekoon osallistuvat kunnat: Tervola ja Rovaniemi

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Ympäristölautakunta päättää ympäristötarkastajan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Ympäristölautakunta kuuli asiassa johtava ympäristötarkastaja Tarja Bergmania.

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Hakija, Meri-Lapin Vesi Oy, Tervolan Energia ja Vesi Oy, Tervolan kunta, Tornionlaakson museo, Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomainen, Lupa- ja valvontavirasto, Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Päätöspöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla 2.9.2026 ja Tervolan kunnan ilmoitustaululla 4.9.2026 alkaen.

Otteen oikeaksi todistaa

Rovaniemi
01.09.2026

Henna Penttilä
vs. hallintopäällikkö

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostilla 2.9.2026.

Hallintovalitus

§106

Hallintovalitus

OTE: Hallintovalitus Vaasan HaO, 7/30 pv, julkinen kuulutus, ympäristönsuojelu

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla. Päätöksen julkaisupäivä on merkitty päätösasiakirjaan.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun valituksen katsotaan kuitenkin saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana ja se on viranomaisen käytettävissä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Viranomaisen, jolle valitus tehdään on Vaasan hallinto-oikeus.

Valitus on ensisijaisesti tehtävä hallinto- ja tuomioistuinten asiointipalvelun kautta osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitus voidaan toimittaa myös postitse tai sähköpostitse:

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Sähköpostiosoite: vaasa.hao(at)oikeus.fi

Telefax: 029 5642 760

Puhelin: 029 5642 611(vaihde) tai 029 5642 780 (kirjaamo)

Virka-aika: ma - pe kello 8.00 – 16.15

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi postiosoite ja muut yhteystiedot. Hallintotuomioistuimelle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki>) säädetään.

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmä kohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 8216, 96101 Rovaniemi

Käyntiosoite: Osviitta asiointipiste, Koskikatu 19, Rovaniemi

Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)rovaniemi.fi,

henkilö- ja arkaluonteisia tietoja sisältävät sähköpostit osoitteesta: <https://turvaposti.rovaniemi.fi> osoitteeseen kirjaamo(at)rovaniemi.fi

Puhelinnumero: 016 3221

Kaupunginkirjaamon aukioloaika: ma - pe kello 9 - 15.

Asianosaiselle lähetettyyn otteeseen on merkitty päätöksen lähettämispäivä ja -tapa.

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA

Tornion Rakennussora Oy (0687413-9)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-aineslupaa soran ja hiekan ottamiseen sekä ympäristölupaa maa-aineksen murskaamiseen. Kyseessä on ottamisalueen lopulliseen maisemointiin tähtäävä ns. maisemointilupa.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Tervolan kunnan Sihtuunan kylän Petäjämaassa tilalla Ulkometsä RN:o 845-402-13-269 (Havukka-ahon sora-alue).

Toiminta-alueen koordinaatit P 7341528 ja I 395040 (ETRS-TM35FIN).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiinteä murskaamo tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, ovat lupavelvollisia. Koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on hakemuksen mukaiseen toimintaan oltava ympäristölupa. (YSL 28 §)

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin ja Tervolan kunnan välisen sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hoitaa Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät.

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 16.2.2026. Hakemusta on täydennetty 2.3.2026, 27.5.2026 ja 27.7.2026. Alkuperäinen lupahakemus on vuodelta 2024, mutta kyseinen lupahakemus muutettiin ns. maisemointilupahakemukseksi ja hakemuksen kokonaisottomäärää pienennettiin.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Meri-Lapin ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 25.2.2024 ja ympäristöluvan 29.6.2018. Molemmat luvat ovat päättyneet 30.6.2024.

Luvan hakija omistaa hakemuksen mukaisen alueen.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Länsi-Lapin maakuntakaavassa toiminta-alue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) ja tärkeälle tai vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Kaavassa alueella on myös merkintä maa-ainesten ottamisalue (EO), mutta merkinnän tarkoittamaa aluetta ei kuitenkaan ole tarkemmin rajattu kaavakarttaan. Länsi-Lapin maakuntakaavan laatimisen aikaan EO-merkinnällä on tarkoitettu vain tuolloin olemassa ollutta maa-aineslupaa ja ottamistoimintaa.

LAITOKSEN SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Sihtuunan kylässä, noin 11,5 km Tervolasta pohjoisluoteeseen. Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Varejoentien kautta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500-600 m etäisyydellä toiminta-alueelta. Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeälle Petäjämaan pohjavesialueelle (1284504). Pohjavesialueella on Meri-Lapin Vesi Oy:n sekä Tervolan Energia ja Vesi Oy:n vedenottamot. Lähin merkittävä vesistö on Varejoki noin 540 m etäisyydellä lännessä. Toiminta-alueelta noin 1,15 km pohjoisluoteeseen sijaitsee Palojätkän ja noin 1,7 km pohjois-koilliseen Sihtuunan valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Toiminta-alueen läheisyydessä ei ole muita suojelukohteita. Lähin muinaismuistolain mukainen kohde sijaitsee noin 150 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta alueelta. Tornionlaakson museon on tehnyt alueelle tarkastuksen syksyllä 2024, eikä alueelta löytynyt uusia muinaismuistolain mukaisia kohteita ja museon näkemyksen mukaan maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle ei ole estettä. Petäjämaan maa-ainesalueilla on havaittu törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla rauhoitettu ja erittäin uhanalaiseksi arvioitu lintulaji, joka pesii yhdyskuntina mm. hiekkakuoppien seinämissä ja muissa hiekkatörmämissä. Toiminta-alueelle ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille, Natura 2000-verkoston alueille tai näiden läheisyyteen.

TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan viiden (5) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 70 000 m³ suuruiselle soran ja hiekan otolle. Hakemuksen mukaan suunniteltu ottamistaso on +61.00 (N2000). Alueella on aikaisemman ottamistoiminnan vuoksi hieman syvempiä kohtia, jotka tullaan täyttämään alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla alimpaan ottotasoon. Hakemuksen mukaan ottamissyvyys on 0-11 m. Ottamisalueen pinta-ala on 3,9 ha, varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0,8 ha sekä varastointialueena toimineen maisemoitavan alueen pinta-ala noin 6,4 ha. Maa-aines käytetään maisemoinnin lisäksi betonituotantoon.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja: murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00-18.00 välisenä aikana sekä kuormaaminen ja kuljetus päivisin (ma-la) klo 6.00-20.00 välisenä aikana. Maa-ainesten murskausta toteutetaan tuotantojakso -tyyppisellä toiminnalla ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan vuosittain 0-3 kertaa. Murskauslaitos on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta noin 0-6 kk/vuosi. Alueelta murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 15 000 tonnia vuodessa ja maksimissaan 30 000 tonnia vuodessa.

Maa-ainekset murskataan esimerkiksi kolmivaiheisella murskauslaitoksella, jota syöttää pyöräkuormaaja ja lajitellaan maa-ainestuotteittain ottoalueen pohjalle. Ylisuuret kivet tarvittaessa rikotetaan ennen murskausta esim. hydraulisella

iskuvasaralla varustetulla kaivinkoneella. Varastokasat ovat ottamisalueen tai varastointi- ja tukitoiminta-alueen pohjalla, mistä kuorma-autoon on helppo ja logistisesti järkevää maa-ainekset lastata. Varastokasoja ei säilytetä alueella yli kolmea vuotta.

Turvallisuus ja liikenne

Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Varejoentien kautta. Toiminta-alueelle johtavat tiet ovat sorapintaisia. Maa-ainesten kuormaamista ja kuljetusta tehdään ympärivuotisesti. Lupaliikenteen päivittäisen liikennemäärän arvioidaan olevan 0-30 käyntiä/vrk. Toiminta-alueelle johtavalla tiellä on puomi ja tien varrelle asennetaan maa-ainesten ottamistoiminnasta kertovat varoituskyltit.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Tuotantotoiminnan vaatimat polttoaineet varastoidaan lukituissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Tankkauslaitteistot on varustettu sulkuventtiileillä. Polttoaineita voidaan myös varastoida säiliöautossa. Polttoaineita ja öljytuotteita varastoidaan alueella vain toiminta-aikana ja varastojen koko pidetään minimissään. Polttoaineiden ja öljyjen säilytykset sekä tankkaukset suoritetaan tukitoiminta-alueella. Alueella käytettävien ja varastoitavien kemikaalien määrät on esitetty taulukokossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus	Maksimikulutus	Varastointipaikka
Kevyt polttoöljy	0,9 t/a	3 t/a	Säilytys alueen ulkopuolella tai varastointialueella, tuodaan paikalle tarvittaessa säiliöautolla
Öljyt	0,1 t/a	0,2 t/a	Säilytys alueen ulkopuolella tai varastointialueella, tuodaan paikalle tarvittaessa

Energian käyttö

Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla. Arvio sähkönkulutuksesta on 0,5 GWh/a.

Veden käyttö

Pölyntorjuntaan käytettävä vesi tuodaan paikalle säiliöautolla.

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä sekajätettä, vaarallista jätettä ja käymäläjätettä, jotka kerätään omiin astioihin ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Ylijäämamaat ja maisemointiin kelpaamattomat maat hävitetään asianmukaisesti maankaatopaikalle. Pienten ja välttämättömien huoltotoimenpiteiden yhteydessä syntyneet

vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa kontissa merkityissä astioissa ja ne toimitetaan mahdollisimman pikaisesti jätteen käsittelylaitokselle. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät, varastointi ja toimituspaikat.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Sekajäte	200	Keräysastiat	Kunnallinen jätekeräys
Käymäläjäte	200	Johdetaan umpisäiliöön	Kunnallinen jätekeräys
Vaarallinen jäte	50-100 l	Kerätään suljettuihin, merkittyihin astioihin lukittuun konttiin	Toimitetaan käsittelypisteeseen
Metalliriomu	0-200 kg	Kerätään kuormalavalle	Toimitetaan metallinkierätykseen

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen mukainen alue on vanhaa maa-ainesten ottamisaluetta, josta puusto ja pintamaat on jo poistettu. Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 1 000 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata sekä kantoja ja hakkuutähteitä noin 50 m³. Kaivannaisjätteet käytetään hyväksi maisemoinnissa.

Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Ottamistoiminnan päätyttyä ottoalue palautetaan metsätalouskäyttöön. Ottamisalueen eteläpuolinen maisemoimaton 6,4 ha alue maisemoidaan mahdollisimman pian, kuitenkin 1-2 vuoden kuluessa. Ottoalue siistitään ja ottamistoiminnan aikana muodostuneet luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään. Ottamisalueen tiivistyneet kulkutiet möyhennetään kuohkeiksi ja alueen pohjatasoa voidaan tarvittaessa muotoilla hieman kumpuilevaksi, jotta se olisi maisemakuvaltaan mahdollisimman monimuotoinen ja ympäröivään luontoon sopiva kokonaisuus. Muotoiltaessa alueen pohjaa varmistetaan se, ettei se ole alinta ottotasoa alempana. Alueen muotoilussa hyödynnetään alueelta saatavia maa-aineksia ja varastoituja pintamaita. Pintamaita käytetään alueen verhoiluun sekä alueen pohjalla kasvualustana. Kasvualustaa rakennettaessa tulee huomioida, että se on tulevalle kasvustolle riittävän paksu ja kasvulle suotuisa. Paras lopputulos saavutetaan, jos alueelta kuoritut pintamaat voidaan levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti käytetään metsittämiseen alueelle ominaisten puulajien taimia.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Maa-ainesten murskauksesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ovat pölyäminen, melu ja värinä. Murskauslaitos on sijoitettuna ottamisalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta noin 0-6kk / vuosi. Murskaustyön mahdollisia ympäristöriskejä voi aiheutua poltto- ja voiteluaineista, pölyämisestä sekä melusta. Toiminta-aikojen ulkopuolisina aikoina alueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita tai työko-

neita. Ottamistoiminnassa käytettävät koneet ja laitteet ovat uudehkoja ja määräaikaishuollettuja (BEP). Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöriskien vaikutuksia torjutaan oma valvonnalla, sekä niin, että jokaisessa työkoneessa ja murskauslaitoksella on öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia helposti saatavilla. Mikäli työkoneelle tulee jokin odottamaton vikatilanne, joka edellyttää välittömästi tehtäviä huoltotoimenpiteitä, käytetään työkoneen alla ennaltaehkäisevästi esimerkiksi öljynimeytysmattoa tai muuta maaperästä erottavaa vastaavaa alustaa maaperän ja pohjaveden likaantumisen estämiseksi.

Melu ja tärinä

Toiminnasta aiheutuu melua ainoastaan silloin, kun alueella on toimintaa. Toiminnassa melua syntyy murskauslaitoksesta ja työkoneista sekä alueelle kohdistuvasta kuljetusliikenteestä. Murskauslaitoksessa melua syntyy erityisesti esimurskaimesta ja seuloista sekä ylisuurten kivien rikotuksesta. Melutason ohjearvojen mukainen päiväajan (7.00 – 22.00) ekvivalenttitaso on 55db. Pintamaiden varastokasat ja maa-ainesten varastokasat voidaan sijoitella ottamisalueelle siten, että ne muodostavat meluvalleja lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan melun torjumiseksi. Melua voidaan vähentää myös sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman alhaiselle tasolle, jolloin maaluiskat toimivat meluesteinä. Käytettäessä em. suojauskeinoja saadaan meluhaitta laskettua annettujen ohjearvojen alapuolelle. Kuljetusliikenteestä ja kuormaamisesta aiheutuva melu on verrattain matalaa melua ja sen määrää voidaan vähentää alentamalla ajonopeuksia. Toiminnasta aiheutuu lievää paikallista tärinää. Murskauslaitoksesta ja kuljetusliikenteestä aiheutuu tärinää ainoastaan murskauslaitoksen ja kulkutien välittömään lähiympäristöön ja ylisuurten kivien rikotuksesta aiheutuva tärinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle. Tärinävaikutukset murskauksella, rikotuksella sekä kuormauksella ja kuljetuksella ovat hyvin paikallisia. Tällä ei katsota olevan vaikutuksia ympäristöön.

Päästöt ilmaan

Pölyämistä aiheutuu alueella tapahtuvasta liikenteestä ja maa-ainesten murskaamisesta. Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä esiintyy lähinnä lämpimänä vuodenaikana ja kuivalla säällä, jolloin pölyämistä voidaan ehkäistä tehokkaasti alentamalla ajonopeuksia, myös teiden kastelua voidaan tehdä tarvittaessa. Murskauslaitoksella syntyvää pölyä voidaan myös tarvittaessa vähentää lisäämällä koteloiteja. Toiminnassa käytetään EU-hyväksytyjä laitteita ja koneita. Uusissa koneissa on päästöt hyvin hallinnassa ja suhteellisen pieniä. Toiminnassa ilmaan pääsee hiukkasia 0,01 tonnia, typen oksideja 0,01 tonnia, rikkidioksidia 0,01 tonnia ja hiilidioksidia 10 tonnia vuodessa.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Tankkaaminen ja polttoaineiden säilytys pyritään suorittamaan ottamisalueen ulkopuolella. Mikäli tämä ei ole mahdollista niin nämä toiminnot suoritetaan tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alueella on saatavilla öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia esim. imeytysturvetta. Käytettävät polttoaine- ja voiteluainesäiliöt ovat kaksoisvalloisia tai kiinteästi valuma-altaallisia lukittavia ja ylitäytönestimillä varustettuja säiliöitä, jolloin saadaan mahdolliset riskit minimoitua. Polttoaineita säilytetään osin

myös säiliöautossa. Tankkaaminen suoritetaan aina valvotusti, jotta mahdollisen riskin toteutuessa päästöt ovat mahdollisimman pieniä, korkeintaan muutamia litroja.

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä, ellei alueelle tehdä sosiaalityötiloja. Sosiaalityötiloista jätevedet johdetaan suljettuun säiliöön, jonka loka-auto voi tyhjentää tarvittaessa ja toimittaa jätevedet edelleen jätevedenpuhdistamoon.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Ottamisalue sijoittuu Petäjämaan (1284504) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjaviesialueelle (1-luokka). Alue on kokonaisuudessaan ottoalueen alalta avattu tyyppillinen sora- ja kiviluokan alue. Alueen ja ottosuunnitelman huolellisella suunnittelulla huomioidaan ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Näitä vaikutuksia pyritään kaikin keinoin hillitsemään. Toiminnalla ei vaikutuksia yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Alue on ollut jo pitkään ottoalueena ja toiminnan loppuessa on tarkoitus, että alue on kauttaaltaan maisemoitu ja voidaan palauttaa metsätaloustuotantoon. Toiminnalla ei ole vaikutuksia luontoarvoihin. Toiminta-alueella saattaa olla törmäpääskyjen pesiä, johtuen korkeista hiekkatörmistä. Jos toimija huomaa alueella törmäpääskyn pesintää niin toiminta tullaan keskeyttämään pesinnän ajaksi. Toiminnalla ei vaikutuksia vesistöön tai sen käyttöön. Vaikutuksia ilmanlaatuun voi olla pölyämisestä johtuen. Tämän katsotaan kuitenkin olevan paikallista eikä haittaa alueen asutusta millään tavalla. Toiminnalla ei vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Pohjaveden korkeuteen verrattuna tulee jäämään yli 5 metrin suojakerros koskemattomaa maata, joka suojaa pohjavettä likaantumiselta. Ylisyvät kohdat, jotka syntyneet aikaisemman oton aikana korotetaan tasoon +61.00 alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT YMPÄRISTÖRISKIT, ONNETTOMUUKSIEN ENNALTAEHKÄISY JA VARAUTUMINEN POIKKEUKSELLISIIN TILANTEISIIN

Polttoaineen tai öljyn valuminen maastoon on varmaankin vakavin riski. Tähän suojaudutaan tankkausalueen rakentamisella. Kaikissa käytettävissä koneissa tulee olla öljyntorjuntavälineistöä, jotta mahdollinen vuoto saadaan otettua talteen ja ympäristö suojattua. Mahdollisen haitta-ainepäästön tapahtuessa, onnettomuuden torjuntatoimet aloitetaan välittömästi. Murskauslaitoksella on aina käytettävissä imeytysturvetta, johon haitta-aineet pyritään imeyttämään välittömästi. Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan kaivinkoneella kuorma-autoon ja kuljetetaan, niin pian kuin se on mahdollista, ongelmajätelaitokselle asianmukaisesti hävitettäväksi. Tapahtuneesta vahingosta ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailuna tehdään työvuorojen alussa koneiden tarkastukset, jota jatketaan silmämääräisesti koko toiminnan ajan. Päästö- ja vaikutustarkkailuna tehdään pohjaveden tarkkailua 2-4 kertaa vuodessa ja pohjavesinäyte otetaan kerran vuodessa. Öljyjen ja polttoaineiden kulutusta tarkkaillaan ja verrataan tuotettuun maa-aineksen määrään. Pohjavesinäytteen ottoon käytetään kokenutta näytteenottajaa ja näytteen tutkii akkreditoitu laboratorio. Tarkkailuraportit toimitetaan ympäristövalvontaan sekä Lupa- ja valvontaviranomaiselle vuosittain.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Tervolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 18.3.-24.4.2026 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Tervola-lehdessä 8.2.2024. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusajankana olleet nähtävillä myös Tervolan kunnanvirastossa. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lupa- ja valvontaviraston ja Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen, Meri-Lapin Vesi Oy:n sekä Tornionlaakson museon lausunnot. Museoviranomaisen lausunto on pyydetty alkuperäisen lupahakemuksen vireille tulon yhteydessä vuonna 2024 eikä uutta lausuntoa ole pyydetty, koska lupa-alueen sijainti ei ole muuttunut. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Lupa- ja valvontavirasto on lausunnossaan ottanut kantaa mm. luonnonsuojelulailla suojeltuihin törmäpääskyihin, lupa-alueen kaavoitusmerkintään, pohjavesialueeseen ja pohjaveden pinnantasoon ja havaintoputkiin, ottamisen vaikutuksiin pohjavesialueella, toiminnan tarkkailuun, ottamistoimintaan, murskaustoimintaan sekä alueen maisemointiin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että koska kyseessä on alueen lopulliseen maisemointiin tähtäävä toiminta, lupaa ei tule myöntää 5 vuotta pidemmäksi ajaksi. Lupa- ja valvontavirasto myös suosittelee, että lupaa ei myönnettäisi kahta (2) vuotta pidemmäksi ajaksi, sillä alueen maisemointi ja jälkihoito tulisi saattaa loppuun mahdollisimman pian alueen pohjaveden ja vedenoton turvaamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ennen uuden luvan myöntämistä on lisäksi tarkistettava, että 30.6.2024 asti voimassa olevan luvan lupaehdot ovat alueella toteutuneet. Mikäli alueella olevista pohjaveden havaintoputkista kaikki eivät ole toimintakuntoisia, tulee ne korvata uusilla putkilla. Hakijan on lisäksi selvennettävä lupaviranomaiselle tieto ylimmästä havaitusta pohjaveden pinnatasosta alueella, ja lupaviranomaisen on sen perusteella huolehdittava lupamääräyksissä, että koskemattonta suojakerrospaksuutta jää varsinaisella ottamisalueella aina vähintään neljä (4) metriä alimpaan lu-

vassa sallittuun ottotasoon nähden. Hakijan on esitettävä lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä selvitys siitä, paljonko otettavasta aineksesta käytetään itse maisemointiin, joka on maisemointiottamisen tarkoitus. Maisemoinnista on tarpeen myös esittää tarkempi suunnitelma ja aikataulu lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä. Maisemointisuunnitelmassa tulee myös huomioida törmäpääskyjen esiintymisen ja pesimisen mahdollisuus alueella. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunnitelma-alueeseen kuuluvalla 6,4 ha maisemointialueella maisemointitoimenpiteet on toteutettava viipymättä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisen jälkeen alueella ei ole enää jatkossa edellytyksiä maa-ainesten ottamistoiminnan jatkamiselle. Maisemointityöt on tehtävä loppuun luvan voimassaolon aikana. Lisäksi jälkihoidon toteutumista ja pohjaveden tilan seurantaan tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä. Pohjavesialueella olevan vedenottamon ja tutkitun vedenottopaikan tulee jatkossakin säilyä vedenhankintaan soveltuvina laadullisesti ja määrällisesti.

Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjaveteen kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan seuraavaa: Toiminta alue on tärkeällä pohjavesialueella, muistutan pohjaveden pilaamiskiellostä, jonka mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Toiminnan aikana on huomioitava käytössä oleva pohjavesialue ja yksityishenkilöiden mahdolliset talousvesikaivot. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia ja heikennyksiä käytössä olevan pohjaveden saantiin ja laatuun. Mikäli toiminta tapahtuu hakemuksessa kuvatulla tavalla Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnalla ei ole muuta huomautettavaa asian suhteen. Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §).

Meri-Lapin Vesi Oy:n lausunto

Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisesta maa-ainesotto- ja murskaustoiminnasta voi aiheutua Petäjämaan vedenottamon veden laadun ja käyttökelpoisuuden vaarantuminen, minkä perusteella maa-ainesotto- ja murskaustoiminnalle ei tule myöntää lupaa. Meri-Lapin Vesi Oy:lle on jo nyt koitunut merkittävää haittaa Tornion Rakennussoran toiminnan takia ja lupahakemuksen mukainen otto- ja murskaustoiminta vaarantaisi pohjaveden laatua ja määrää nykytilannettakin enemmän. Lisäksi Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemys on, että pohjaveden korkeuteen on jätettävä riit-

tävä suojakerrospaksuus. Ympäristöministeriön oppaan Maa-ainesten ottaminen – Opas maa-ainesten kestäväään käyttöön (2023) mukaan lähisuojavaikuttajalla ottamistoimintaa tai jälkihoitamattomia ottamisalueita ei saisi olla lainkaan. Olemassa olevilla ottamisalueilla suojakerroksen paksuuden on oltava vähintään 6 metriä.

Tornionlaakson museon lausunto

Tornionlaakson museo lausunnossaan toteaa, että maa-ainesten ottoalueen läheisyydessä sijaitsee muinaismuistolain rauhoittaman kiinteä muinaisjäänne Petäjämaa (1000011822) pyyntikuoppa ja talonpohja. Kohden sijaitsee noin 100 metriä itään suunnitelma-alueesta. Petäjämaan ympäristössä on useita tunnettuja kivekkäisen ajan kohteita. Inventointitiedot alueelta ovat puutteelliset ja vanhentuneet. Petäjämaan pohjoisosassa on potentiaalinen ennestään tuntemattomien muinaisjäänneiden löytymiselle. Suunnittelun pohjoisosassa aiemmin kaivamattomilla alueilla tulee tehdä arkeologin suorittaman maastotarkastus mahdollisten aiemmin tuntemattomien muinaisjäännekohteiden varmistamiseksi.

Tornionlaakson museo teki arkeologisen maastotarkastuksen alueelle 15.8.2024 ajantasaisen tiedon varmistamiseksi. Alueelta ei löydetty uusia muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja muinaisjäänneitä tai muita arkeologisia kulttuuri-perintökohteita, joilla olisi vaikutuksia maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen. Museon käsityksen mukaan maa-aineksen ottoluvalla ja ympäristöluvalla ei ole estettä.

Muistutus Tervolan kunta

Tervolan kunta toteaa muistutuksessaan seuraavaa: hakemuksessa on esitetty toiminta-aikoja. Murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00-22.00 ja kuormauksen osalta (ma-la) 6.00-20.00 Tervolan kunta toteaa, että esitettyjä aikoja tulee noudattaa, jotta välttyään tarpeettomalta meluhaitalta. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin 500-600 m etäisyydellä. Toiminta-alue sijoittuu Petäjämaan 1 (1284504) luokan pohjavesialueelle, jossa sijaitsee kaksi vedenottamoa. Tervolan kunta muistuttaa, että polttoaineiden, öljyjen ja muiden haitallisten aineiden pääsy maaperään ja vesiin tulee estää. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Murskaamisesta ja maa-ainesten kuljetuksesta aiheutuva pölyämistä tulee ennaltaehkäistä. Pölyämistä sekä pölyn leviämistä tulee tarkkailla töiden aikana. Mikäli pölyn leviämistä tapahtuu erityisen runsaasti ennaltaehkäisystä huolimatta, on työvaihe keskeytettävä siksi aikaa, kunnes pölyäminen saadaan hallintaan.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot sekä jätetty muistutus. Luvan hakija on antanut vastineensa.

Vastine annettuihin lausuntoihin

Tornion Rakennussora Oy:n vastineessa on täsmennetty lupahakemuksessa esitettyjä tietoja sekä esitetty, kuinka ympäristönsuojelu varmistetaan ja pohjaveden pilaantumisen esitetään. Putkikortit uudistetuista pohjavesiputkista. Ottotoiminta ja murs-

kaus pystytään toteuttamaan niin, että vaikutukset ympäristöön ovat mahdollisimman vähäisiä toiminnan aikana. Toiminnan jälkeen alueen jälkihoito suoritetaan siten, että alue on mahdollisimman monimuotoinen ja muuhun ympäristöön sopiva. Lisäksi vanha ottoalue, joka maisemoidaan, on maisemoinnin jälkeen ympäröivään luontoon sopivampaa aluetta kuin se nykytilassaan on. Lisäksi hakija on vastineessaan ottanut kantaa mm. luonnonsuojeluun, Petäjämaan pohjavesialueeseen, toiminnan tarkkailuun, murskaustoimintaan sekä maisemointiin ja jälkihoitoon.

Vastine jätettyyn muistutukseen

Tornion Rakennussora Oy:n lupahakemuksessa on huomioitu muistutuksessa esiin tuodut asiat, kuten toiminta-ajat sekä toiminnasta aiheutuva pöly.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Tornion Rakennussora Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Tervolan kunnan Sihtuunan kylään tilalle Havukka-aho RN:o 845-402-13-269. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 70 000 m³. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei ottamisessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 30 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua murskausmäärää. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, pohjaveden pinnantasot mitattuna, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä. Aloitustarkastuksessa tarkastetaan pohjavesiputkien sijainti. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Ottamisalueen korot tulee merkitä alueelle näkyvästi ja riittävän tiheästi. Luvan hakijan tulee tarkistaa ottamisalueen korot riittävän usein, jotta sallittuja ottotasoja ei aliteta missään tilanteessa. Tämän varmistamiseksi luvan hakijan tulee toimittaa lupaviranomaiselle suunnitelma mittausten toteuttamisesta ja kirjaamisesta. Samalla luvan hakijan tulee esittää suunnitelma toimista, jos pohjaveden pinta tulee toiminnan yhteydessä vastaan. (MAL 11 §, MAA 6 §)
5. Alin sallittu ottamistaso on +61.00 (N2000). Maa-ainesten ottaminen voidaan ulottaa suunnitelman mukaisiin ottamistasoihin, kuitenkin siten, että ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään neljän (4) metrin paksuinen suoja-

kerros koskematonta maa-ainesta. Jos toiminnassa on menty alinta ottamistasoa syvemmälle, tulee tilanne korjata viipymättä, ja nostaa taso alueelta peräisin olevalla aineksella. Mikäli alueella on jo ennestään kohtia, joissa alin ottamistaso on alitettu, tulee nämä alueet tasata nykyiseen alimpaan ottamistasoon. (MAL 11 §, MAA 6 §)

6. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi. Lippusiimojen käyttäminen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

7. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta saa tehdä ma-pe kello 7.00–22.00
- rikutusta saa tehdä ma-pe kello 08:00–18:00
- kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä ma-pe kello 6.00–22.00 sekä la kello 8.00–18.00.

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

8. Toiminnan järjestämisessä tulee huomioida törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella, ja että erityisen suurta melua aiheuttavat toimenpiteet tulee ajoittaa törmäpääskyn pesintäajan (1.5.–31.8.) ulkopuolelle. Törmäpääskyjen pesinnän häirintä sekä pesien vahingoittaminen on kielletty.

9. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-aineksia kulkeudu Varejoentielle. Jos maa-aineksia kulkeutuu tielle, luvan haltijan on puhdistettava liittymän kohta mahdollisimman pian. (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §)

10. Alueelle ei saa tuoda jätteitä tai ylijäämämaita eikä alueella saa varastoida tai murskata muualta tuotuja maa-aineksia. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

11. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

12. Melun osalta on huomioitava naapuritilalla toiminnassa oleva maa-ainesten otto-toiminnan murskaus. Luvansaajan on osaltaan järjestettävä toimintansa siten, ettei toiminnoista aiheutuva yhteismelu ylitä melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. (YSL 46, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

13. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskausaseman sekä lähimpien asuin- ja lomarakennusten välinen etäi-

syys tulee olla aina vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7 §, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

14. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

15. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Luvan haltijan on teetettävä melumittaus toiminta-alueella sekä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa seuraavalla murskauskerralla. Suunnitelma melumittauksesta on toimitettava lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään kuukautta ennen mittaus- ta. Melumittaus tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla. Melumittausraportti on toimitettava lupaviranomaiselle heti sen valmistuttua. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

17. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

18. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämisellä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

19. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). Suolan käyttö pohjavesialueella on kielletty. (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

20. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

21. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voida toteuttaa muualla, yhteydessä tulee käyttää imeytysmattoa tai muuta vastaavaa alustaan, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalla maaperään estetään. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010 9, 12§, JL 13 ja 72 §)

22. Alueella saa varastoida vain toiminnassa tarvittava määrän polttoaineita. Polttoainesäiliöiden tulee olla polttoaineiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia ja ylitäytönestimellä varustettuja lukittavia säiliöitä. Säiliöt tulee sijoittaa alueelle ra-

kennettavalle murskauslaitoksen suoja-alueelle tai erikseen rakennettavalle tukitoiminta-alueelle. (VNA 800/2010 9, 12 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §)

23. Käytettäessä alueella sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomoottorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Maaperän tiivistämisessä tulee käyttää riittävän vahvaa HDPE-kalvoa tai muuta vastaavaa rakennetta, joka estää öljy-yhdisteiden pääsyn pohjaveteen. Tiivistetyllä alueella maanpinta tulee muotoilla ja reunat korottaa niin, että mahdolliset polttonestevuodot ja alueelle satava vesi eivät pääse valumaan alueen ulkopuolelle. Sellaiset tiivistetyt alueet, joilla varastoidaan tai käsitellään polttonesteitä, tulee lisäksi varustaa sadeveden keräilykaivolla tai muulla järjestelmällä, jonka avulla alueelle kertyvä vesi voidaan tarvittaessa poistaa alueelta. Tiivistetyiltä alueilta tyhjennettävä sadevesi on toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

25. Ennen laitoksen sijoittamista alueelle valvontaviranomaiselle on esitettävä em. maaperäsuojaukseen koskevat tarkemmat suunnitelmat rakennusmateriaaleineen ja mitoitus-tietoineen sekä suojausrakenteiden rakentamisaikataulu. Alueella on pidettävä tarkastus ennen rakenteiden peittämistä. Murskaamo tulee sijoittaa mahdollisimman kauas tutkitusta vedenottopaikasta. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

26. Jätevesien maahanimeytys on kielletty. Jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

27. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

28. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaa-

rallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Läjitettyt pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

31. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

32. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitoksille. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

35. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9 §)

36. Lupaviranomainen perii luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23 §, MAA 9 §)

37. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Mittaustulos, mittauspäivämäärä, mittaaaja sekä pohjavesiputken tiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle heti mittauksen jälkeen. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

38. Pohjaveden laatua on seurattava vuosittain kesäkuussa otettavasta vesinäytteestä. Samalla tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus. Vesinäytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä polttoainehiilivedyt (määritysraja 50 µg/l) ja mineraaliöljyt. Pohjaveden laatutiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle tulosten valmistumisen jälkeen. Vedenlaatu näytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioit, akkreditoitu). Määritystulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12, 13 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

40. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellisen vuoden vuosiyhteenveto toiminnasta tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuuspauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

41. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on puutoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojenriski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

42. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

43. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

44. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

45. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

46. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottamisalueen reunat tulee loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen maisemointiin ei saa käyttää muualta tuotuja maa-aineksia ilman ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyntää. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Alueelle ei saa haudata kantoja, hakkuutähteitä tai muita jätteitä. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasveja ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

47. Luvan haltijan tulee hyvissä ajoin, ennen lupa-ajan päättymistä luvan voimassaoloaikana, esittää valvontaviranomaiselle tarkempi suunnitelma alueen lopullisesta maisemoinnista.

48. Aiemman maa-aineslupan 6,4 ha alue, joka on jäänyt maisemoimatta, tulee olla maisemoituna 1.10.2027 mennessä.

49. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemankuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmelle kaupunki- tai maisemakuva. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Petäjämaan maa-ainesalueella on tehty havaintoja törmäpääskyistä. Alueella tai sen läheisyydessä ei havaittu muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Toiminta-alueen läheisyydessä on inventoituja muinaismuistolain mukaisia kohteita, mutta hakemuksen mukaisella toiminnalla ei niihin ole vaikutusta ja museoviranomainen katsoo, ettei luvan myöntämiselle ole estettä.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), tärkeäksi tai vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv) sekä maa-ainesten ottamisalueeksi (EO).

Alue sijaitsee tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros, polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset sekä alueelle rakennettavasti murskausalueesta. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta raskautusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm. että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta raskautusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen

seen on vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa vähintään 100 m etäisyydelle häiriintyvistä kohteista. Lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat noin 500-600 m etäisyydellä toiminta-alueesta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), tärkeäksi tai vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv) sekä maa-ainesten ottamisalueeksi (EO).

Petäjämaan maa-ainesalueella on tehty havaintoja törmäpääskyistä. Alueella tai sen läheisyydessä ei havaittu muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Jos toiminnassa ylittää vuosittomäärä, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 1.)

Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää (lupamääräys 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (Lupamääräykset 3-5.)

Ottamisalueen pohjaveden pinnantasoa tulee seurata säännöllisesti, jotta epäselvyyttä suojaetäisyydestä pohjaveden pintaan ei ole. Luvanhaltijan tulee aina olla selvillä pohjaveden pinnantasosta. (Lupamääräykset 4-5.)

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (Lupamääräys 6.)

Eri työvaiheiden päivittäiset toiminta-ajat ovat samat kuin viereisellä lupa-alueella. Aika-rajoitukset eivät koske muita toiminta-alueella tapahtuvia toimia, kuten esimerkiksi työvaiheita valmistelevia toimia. Kaikenlainen toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (Lupamääräys 7.)

Törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella on huomioitava maa-ainesten ottamisen ja maa-aineksen murskaamisen aikana. Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla (9/2023) rauhoitettu erittäin uhanalainen ja kiireellisesti suojeltava lintulaji. Törmäpääskyn pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty luonnonsuojelulain 70 §:n ja lintudirektiivin nojalla. (Lupamääräys 8.)

Maa-aineksen kuljettaminen ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa tienkäyttäjille eikä lähiasutukselle. (Lupamääräys 9.)

Kieltoon maa-aineksen tuontiin Petäjämaan pohjavesialueen ulkopuolelta ennalta ehkäistään epäpuhtaiden maa-ainesten käsittelystä mahdollisesti aiheutuvaa maaperän ja pohjaveden muutoksia tai pilaantumista. (Lupamääräys 10.)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä melusta. (Lupamääräykset 11-17.)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana. (Lupamääräys 11.)

Ympäristöön aiheutuvan melutason minimoimiseksi ja viereisten alueiden toimijoiden yhteismeluvaikutuksen pienentämiseksi, tulee murskauksen järjestämisessä kiinnittää huomiota murskausaseman sijoittamiseen mahdollisimman alas louhoksesta ja sijoittamalla murskausasema louhintarintauksen läheisyyteen, jolloin rintuus vaimentaa melun leviämistä. Lisäksi murskausaseman melun leviämistä tulee vaimentaa sijoittamalla murskausaseman läheisyyteen varastokasoja melusteiksi. (Lupamääräys 12.)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö melusteena ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla. (Lupamääräykset 13-15.)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä tai terveyshaittaa. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa ja hakemuksesta jätettyjen muistutusten vuoksi, luvan haltija tulee teettää melumittaus seuraavalla murskaukerralla ja ryhtyä toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. Lupaviranomainen voi myöhemminkin velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (Lupamääräykset 16-17.)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyyden ehkäisemiseksi. (Lupamääräykset 18-19.)

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (Lupamääräykset 18-19.)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsytystä tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (Lupamääräys 20.)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (Lupamääräykset 21-25.)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (Lupamääräys 21).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (Lupamääräykset 27-30.)

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 29).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 30.)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (Lupamääräykset 31-34.)

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (Lupamääräys 34.).

Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräys 32).

Luvan hakija tai haltija on velvollinen suorittamaan ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta kunnalle maksun. Maksujen perusteet määritellään kunnan hyväksymässä taksassa. (Lupamääräykset 35-36.)

Vedenlaadun ja pohjavedenpinnan korkeuden seurannalla selvitetään toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ja varmistetaan, että pohjavedenpinnan päälle jää riittävän suojakerros (lupamääräykset 37-39).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräykset 37-40).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (Lupamääräykset 37-40.)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (Lupamääräykset 41-44.)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä. (Lupamääräys 42-43.)

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 44).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. Toiminnan sijoituessa 1-luokan pohjavesialueelle, luvan haltijan on esitettävä tarkempi suunnitelma ottamisalueen maisemoinnista. (Lupamääräys 45-48.)

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräykset 46-48).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 49).

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **730 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti. (MAL 23 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2026 valvontamaksu on **595 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Ympäristölupamaksu

Ympäristölupamaksu on **1 020 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. Taksan 3 §:n mukaan kiven louhinnan ja siirrettävän murskaamon ympäristölupamaksu on 3 040 €. Maa-ainestaksan 2.3 § mukaan maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyssä myönnettävästä ympäristöluvasta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta lupakohtaisesta maksusta puolet. (MAL 23 §, YSL 205 §)

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvamukaisen toiminnan aloittamista asetettava **58 000 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus **Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle** ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkaista takausta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kk tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Luvanhaltijan tulee huolehtia vakuuden voimassaolosta. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn lopputarkastuksen jälkeen. (MAL 12 §, YSL 61 §)

VASTAUS LAUSUNTOHIN SEKÄ MUISTUTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot ja muistutus on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Yhteislupa myönnetään määräajaksi viideksi (5) vuodeksi. Päätös on voimassa 26.8.2031 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 4.9.2026.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)
Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)
Muinaismuistolaki (295/1963)
Ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymä maa-ainestaksa
Ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto
Meri-Lapin Vesi Oy
Tervolan Energia ja Vesi Oy
Tervolan kunta
Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Tornionlaakson museo

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja sanomalehdessä

Päätöksestä ilmoitetaan Tervolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla sekä Tervola-lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.

MAA-AINESLUVAN JA YMPÄRISTÖLUVAN YHTEISKÄSITTELYHAKEMUS

(Maa-aineslaki 555/1981, ympäristönsuojelulaki 527/2014)

Viranomaisen merkinnät

1. TOIMINTA, JOLLE LUPAA HAETAAN

Kyseessä on

- ☒ uusi lupahakemus
☐ jatkolupahakemus (MAL 10:3 §), tiedot aiemmasta maa-aines- ja ympäristöluvasta

Yleiskuvaus toiminnasta ja toiminta-alueesta

Maa-ainesten ottoa ja murskaustoimintaa 2-3 kertaa vuodessa siirrettävällä murska- ja seulontayksiköllä. Ottamisalue sijaitsee noin 600metrin etäisyydellä Sihtuunantien ja Varejoentien risteyksestä itään päin. Edellisen luvan ottamisalue n. 6,4ha:n alueelta tullaan maisemoimaan 1-2 vuoden kuluessa.

Lupaa haetaan 5 vuodeksi

- ☐ Haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 § ja YSL 199 §)

Perustelut toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta sekä esitys vakuudeksi niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa

2. HAKIJA

Nimi tai toiminimi Tornion Rakennussora Oy	Y-tunnus 0687413-9
Postiosoite Veturitallintie 18, 95410 TORNIO	
Sähköpostiosoite mika.kaarlela@tornionrakennussora.fi	Puhelinnumero 0400 443124

3. YHTEYSHENKILÖ- JA LASKUTUSTIEDOT

Nimi Mika Kaarlela	Postiosoite Veturitallintie 18, 95410 TORNIO
Sähköpostiosoite mika.kaarlela@tornionrakennussora.fi	Puhelinnumero 0400 443124
Laskutusosoite (postiosoite tai verkkolaskuosoite/OVT-tunnus, välittäjä-tunnus ja viite) Tornion Rakennussora Oy, Veturitallintie 18, 95410 TORNIO	

4. TOIMINTA-ALUEEN SIJAINTI, KIINTEISTÖTIEDOT SEKÄ KAAVOITUSTILANNE

Kunta, kylä/kaupunginosa Tervolan kunta, Lapinniemen kylä	Toiminta-alueen nimi Havukka-aho
Kiinteistötunnus/-tunnukset 845-402-13-269	Tilan nimi/nimet Ulkometsä
Ottamisalueen keskipisteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN) pohjoiskoordinaatti 7341578 itäkoordinaatti 395215	

Kiinteistön omistaja ja yhteystiedot sekä selvitys hakijan hallintaoikeudesta toiminta-alueeseen Tornion Rakennussora Oy, liitteenä		
Toiminta-alueen rajanaapurit ja muut mahdolliset asianosaiset		
☒ Tiedot esitetään erillisellä liitelomakkeella 6010c		
Toiminta-alueen ja sen ympäristön kaavoitustilanne ☒ Maakuntakaava, kaavamerkintä EO2496 ☐ Yleiskaava, kaavamerkintä ☐ Asemakaava, kaavamerkintä ☐ Poikkeamispäätös ☐ Ei oikeusvaikutteista kaavaa ☐ Kaavamuutos vireillä	Sijaitseeko toiminta-alue pohjavesialueella? ☒ kyllä ☐ ei ☐ osittain Pohjavesialueen nimi ja tunnus Petäjämaan pohjavesialue (1284504)	Sijaitseeko toiminta-alue meren tai vesistön rantavyöhykkeellä? ☐ kyllä ☒ ei

5. OTETTAVA MAA-AINES JA OTTAMISEN JÄRJESTÄMINEN

Ottettavan aineksen kokonaismäärä (k-m ³) 70000	Arvioitu vuotuinen ottamismäärä (k-m ³) 14000	Ottamisalueen pinta-ala (ha) 3,9
Alin ottamistaso (m, N2000-korkeusjärjestelmä) +61,00	Pohjaveden pinnan ylin korkeustaso (m, N2000, havaintopiste, havaintoaika) 56,80 Hav. 5.10.2015	Pohjaveden pinnan keskimääräinen korkeustaso (m, N2000) 55,41

Ottettavan aineksen laatu	Määrä (k-m ³)
Kalliokiviaines	
Sora ja hiekka	70000
Moreeni	
Siltti ja savi	
Eloperäiset maa-ainekset	

Ottettavan aineksen käyttötarkoitus	Prosenttiosuus tai sanallinen kuvaus
Asfalttituotanto	
Betonituotanto	50%
Rakennuskivituotanto	
Raidesepeli	
Teiden rakentaminen ja tienpito	
Täytöt	50%
Muu käyttötarkoitus	
Esitys vakuudeksi (MAL 12 §) ---	
Ottamistoiminnassa syntyvä kaivannaisjäte (laatu, määrä, hyödyntäminen) Pintamaat kasataan alueen reunamille ja käytetään siitä maisemointiin mahdollisesti jo ottotoiminnan aikana. Kantoja myös kertyy vähäinen määrä jotka haketetaan ja käytetään maisemointiin.	
☒ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa	

6. KIVENMURSKAAMOA JA -LOUHIMOA KOSKEVAT TIEDOT

6.1 Perustiedot	
Kivenmurskaamon tyyppi	Murskaimen käyttövoima
☐ kiinteä ☒ siirrettävä ☒ dieselmoottori ☐ sähkömoottori	
Kivenmurskaamon sijaintipaikan koordinaatit (ETRS-TM35FIN)	
pohjoiskoordinaatti	7341528
itäkoordinaatti	395040
Tiedot toiminnan laitteistoista ja rakenteista Esitetty liitteenä olevassa ottamissuunnitelmassa	

6.2 Häiriölle alttiit kohteet			
Häiriölle alttiit kohteet sekä muut herkäät kohteet, jotka sijaitsevat alle 500 m etäisyydellä kivenmurskaamon ja kivenlouhimon häiriötä aiheuttavasta toiminnasta			
Kohde	Kohteen nimi, kiinteistötunnus tai käyntiosoite	Etäisyys murskaamosta/ louhimosta (m)	Merkintä laitoksen sijaintikartalla
Asuinkiinteistö			
Loma-asunto			
Koulu tai päiväkot			
Leikkikenttä			
Sairaala			
Virkistysalue			
1- tai 2-luokan pohjavesialue	Petäjämäen pohjavesialue (1284504)		
Pohjavedenottamo	Varejoen vedenottamo	540m	
Talousvesikaivo			
Vesistö			
Natura 2000 -alue			
Muu luonnonsuojelukohde			
Muu häiriölle altis kohde			

6.3 Louhintamäärät ja murskattavat ainesmäärät		
	Keskimäärin (1 000 t/v)	Maksimimäärä (1 000 t/v)
Louhintamäärä		
Murskattava aines	15	30

6.4 Tuotteet ja tuotantomäärät sekä varastointi		
Tuote	Arvioitu vuosituotanto (1 000 t/v)	
	Keskiarvo	Maksimi
Soramurske	15	30
hiekk	10	20

Kuvaus varastokasojen (raaka-aine ja tuotteet) ainesmääristä ja varastointiajasta
Varastokasat ovat niissä paikoissa ottoalueen tai varastointi- ja tukitoiminta-alueen pohjalla, mistä kuorma-autoon on helppo ja logistisesti järkevää maa-ainekset lastata. Maa-ainesten tuotanto määrät vastaa kysyntää ja varastokasoja ei säilytetä yli 3 vuotta.

☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.5 Toiminta-ajat				
Murskauslaitoksen ja louhintatöiden toiminta-aika (vuodet ja kuukaudet)				
Toiminto	Vuotuinen toiminta-aika (pv/v)	Viikoittainen toiminta-aika (viikonpäivät)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Mahdolliset poikkeamat toiminta-ajoissa
Murskaus	50	ma-pe	07-18	
Poraus				
Rikotus				
Räjäytys				
Kuormaus ja kuljetus	150	ma-la	06-20	
Muu, mikä?				

☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.6 Polttoaineiden ja muiden aineiden kulutus ja varastointi sekä veden ja sähkön käyttö			
Raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t tai m³/v)	Maksimikulutus (t tai m³/v)	Varastointipaikka
Polttoaine, laatu: kevyt põ	0,9t	3t	Säilytys alueen ulkopuolella tai varastointialueella, tuodaan paikalle tarvittaessa säiliöautolla
Öljyt	0,1t	0,2t	alueen ulkopuolella tai varastointialueella, tuodaan paikalle tarvittaessa
Voiteluaineet			
Räjähdysaineet, laatu:			
Pölynsidonta-aineet, laatu:			
Muu, mikä?			
Tiedot vedenotosta ja -käytöstä murskauksessa ei käytetä vettä			
Arvio sähkön kulutuksesta (GWh/v) 0,5 GWh/v	Sähkö hankitaan ☐ verkosta ☒ aggregaatista		

☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.7 Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

- ☐ Laitoksella on ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, mikä?
- ☐ Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on sertifioitu
- ☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.8 Päästöt ilmaan ja niiden puhdistaminen

Päästö	Päästölähde	Päästön määrä (t/v)
Hiukkaset (sis. pöly)	Murskauskaitos aggregaatti ja arvioitu liikenne	0,01
Typen oksidit (NO _x)	Murskauskaitos aggregaatti ja arvioitu liikenne	0,01
Rikkidioksidi (SO ₂)	Murskauskaitos aggregaatti ja arvioitu liikenne	0,01
Hiilidioksidi (CO ₂)	Murskauskaitos aggregaatti ja arvioitu liikenne	10,0

Päästöjen puhdistamismenetelmät sekä toimet päästöjen vähentämiseksi

Käytetään Eu-hyväksytyjä laitteita ja koneita. Uusissa koneissa on päästöt hyvin hallinnassa ja suhteellisen pieniä.

- ☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.9 Melu ja värinä sekä toimet niiden vähentämiseksi

Melulähde	Äänitehotaso (L _{WA} dB(A))	Melu on kapeakaistaista tai iskumaista	Suunnitellut meluntorjuntatoimet
Kuormaus, kuljetus	80-90	☐	Ei tarvetta meluntorjuntaan
Murskaus	123	☐	Murskauskaitos sijoitetaan alimmalle tasolle ja mahdollisuuksien mukaan tehdään varastokasoista meluesteitä
		☐	
		☐	

Toimet melun vähentämiseksi

Varastokasojen sijoittelulla vähennetään kauas kuuluvaa melua.

Toiminnasta aiheutuva melutaso häiriölle alttiissa kohteissa on

- ☐ mitattu, ajankohta: → mittausraportti on liitetty ilmoituksen liitteeksi
- ☐ arvioitu laskelmilla, ajankohta: → laskelmat on liitetty ilmoituksen liitteeksi

Tärinävaikutukset ja toimet niiden vähentämiseksi

Tärinävaikutukset murskauksella, rikotuksella sekä kuormauksella ja kuljetuksella ovat hyvin paikallisia. Tällä ei katsota olevan vaikutuksia ympäristöön.

- ☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.10 Maaperän, pohjavesien ja pintavesien suojelutoimet

Toimet maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi (mm. polttoaine- ja öljysäiliöiden tekninen taso ja suojaustoimet tukitoiminta-alueella)

Tuotantotoiminnan vaatimat polttoaineet varastoidaan lukituissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat varustettu ylitäytön estimillä. Tankkauslaitteistot ovat varustettu sulkuventtiileillä. Öljytuotteita ei varastoida alueella muulloin kuin laitoksen toimiessa. Polttoaineita voidaan myös varastoida säiliöautossa. Polttoaineiden ja öljyjen säilytys sekä tankkaukset suoritetaan tukitoiminta-alueella. Polttoaineiden ja öljyjen käsittelyalue suojataan riittävän laajalla tiiviillä kalvolla, jonka päällä on suojaavaa maakerrosta n.30cm. Polttoaineita varastoidaan alueella vain toiminta-aikana ja varastojen koko pidetään minimissään.

Hulevesijärjestelyt (mm. mahdollinen selkeytysallas, pintavesien johtaminen) Hulevedet imeytyvät huokoiseen maaperään
Jätevesien käsittely Toiminnassa ei synny jätevesiä. Mahdollisten sosiaalitulojen jätevedet johdetaan umpisäiliöön.
☒ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

6.11 Syntyvät jätteet ja niiden käsittely			
Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/v)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka
Sekajäte	n. 200	Keräysastiat murskauslaitoksen varastokontissa	
Käymäläjäte	n.100	Johdetaan umpisäiliöön	kunnallinen jätekeräys
Vaarallinen jäte	n.50-100l/v	Kerätään suljettuihin, merkittyihin astioihin. Lukittuun konttiin	toimitetaan käsittelypisteeseen
Metalliromu	0-200kg	Kuormalavalle	toimitetaan metallinkierrätykseen
Tiedot vaarallisten jätteiden varastoinnista, kirjanpidosta, kuljetuksista ja jätteiden vastaanottajasta Lukitussa kontissa ja merkityissä astioissa. Toimitetaan mahdollisimman pikaisesti jätteen käsittelylaitokselle.			
☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa			

7. LIIKENNE JA LIIKENNEJÄRJESTELYT

Toiminnasta aiheutuva raskas liikenne (käyntiä/vrk) 0-20
Selvitys tieyhteyksistä ja tieoikeuksista Alueelle johtaa n. 700 metriä pitkä metsäautotie Varejoentietä. Ko. tien alussa on puomi.
Kuvaus teiden päällystämistä ja pölyntorjuntakeinoista Hiekkapintaiset tiet. Käytetään kastelua pölyntorjuntakeinona.
☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

8. ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Yleiskuvaus toiminta-alueen ympäristöolosuhteista sekä toiminnan vaikutuksista ympäristöön Ottamisalue sijoittuu Petäjämaan (1284504) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle (1-luokka). Alue on kokonaisuudessaan ottoalueen alalta avattu tyypillinen soraomonttu. Alueen ja ottosuunnitelman huolellisella suunnittelulla huomioidaan ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Näitä vaikutuksia pyritään kaikin keinoin hillitsemään.
Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen Ei vaikutusta
Vaikutukset luontoarvoihin, maisemaan sekä rakennettuun ympäristöön Alue on ollut jo pitkään ottoalueena ja toiminnan loppuessa on tarkoitus, että alue on kauttaaltaan maisemoitu ja voidaan palauttaa metsätalous käyttöön. Ei vaikutuksia luontoarvoihin.
Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön Ei vaikutuksia.
Vaikutukset ilmanlaatuun Vaikutuksia ilman laatuun voi olla pölyämisestä johtuen. Tämän katsotaan kuitenkin olevan paikallista eikä haittaa alueen asutusta millään tavalla.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen
 Ei vaikutusta. Pohjaveden korkeuteen verrattuna tulee jäämään yli 5 metrin suojakerros koskematonta maata joka suojaa pohjavettä likaantumiselta. Ylisyvät kohdat, jotka syntyneet aikaisemman oton aikana korotetaan tasoon +61,00 alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

☐ Tehty, päivämäärä:

☐ Yhteysviranomaisen kannanotto, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ei tarvita, päivämäärä:

☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

9. TOIMINTAAN LIITTYVÄT YMPÄRISTÖRISKIT, ONNETTOMUUKSIEN ENNALTAEHKÄISY JA VARAUTUMINEN POIKKEUKSELLISIIN TILANTEISIIN

Kuvaus riskeistä ja niihin varautumisesta
 Polttoaineen/öljyn valuminen maastoon on varmaankin vakavin riski. Tähän suojaudutaan tankkausalueen rakentamisella. Kaikissa käytettävissä koneissa tulee olla öljyntorjunta välineistöä, jotta mahdollinen vuoto saadaan otettua talteen ja ympäristö suojattua.

☐ YSL 15 §:n mukainen varautumissuunnitelma on tehty

☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

10. TOIMINNAN TARKKAILU

Käyttötarkkailu
 Työvuorojen alussa koneiden tarkastukset jota jatketaan silmämääräisesti koko toiminnan ajan.

Päästö- ja vaikutustarkkailu
 Pohjaveden tarkkailua tehdään 2-4 kertaa vuodessa ja pohjavesinäyte otetaan kerran vuodessa. Öljyjen ja polttoaineiden kulutusta tarkkaillaan ja verrataan tuotettuun maa-aineksen määrään.

Mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät ja niiden laadunvarmistus
 Pohjavesinäytteen ottoon käytetään kokenutta näytteenottajaa. Näytteen tutkii tähän akkreditoitu laboratorio.

Raportointi ja tarkkailuohjelmat
 Raportit toimitetaan ympäristövalvontaan sekä Lapin Ely-keskukselle vuosittain.

☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa

11. VOIMASSA TAI VIREILLÄ OLEVAT LUVAT, PÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET

	Myöntämis-päivämäärä	Viranomainen/taho	Vireillä
Ympäristölupa	29.6.2018	Merilapin ympäristölautakunta	
Maa-aineslupa	25.5.2014	Merilapin ympäristölautakunta	
Vesilain mukainen lupa			☐
Rakennuslupa			☐
Poikkeamispäätös			☐
Toimenpidelupa			☐
Päätös kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista			☐
Jätevesien johtaminen			
a) Sopimus yleiseen tai toisen viemäriin liittymisestä			☐
b) Jätevesien johtamislupa vesistöön			☐
c) Lupa jäteveden johtamiseksi ojaan tai maahan			☐
d) Maanomistajan suostumus jäteveden johtamiselle			☐

Muutoksenhakutuomioistuimen päätös			
a) maa-ainesluvasta			☐
b) ympäristöluvasta			☐
c) muusta luvasta tai päätöksestä, mistä?			☐
Muu lupa, päätös tai sopimus, mikä?			☐
Onko samanaikaisesti vireillä muita tätä hakemusta koskevaan ratkaisuun mahdollisesti vaikuttavia asioita? ☒ Ei ☐ Kyllä, mitä?			
☐ Tiedot on esitetty ottamissuunnitelmassa			

12. LUPAHAKEMUKSEN LIITTEET

Kiinteistöjen omistusoikeuteen ja ottamisen järjestämiseen liittyvät sopimukset ja asiakirjat

- ☒ Hallintaoikeusselvitys ottamispaikkaan
- ☐ Kiinteistön omistajan antama kirjallinen suostumus luvan hakemiseen
- ☒ Luettelo ottamisalueen rajanaapureista ja muista mahdollisista asianosaisista (lomake 6010c)
- ☒ Kiinteistörekisteriote ja kiinteistörekisterin karttaote
- ☒ Selvitys tieoikeuksista
- ☒ Valtakirja

Ottamissuunnitelma ja kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

- ☒ Ottamissuunnitelma
- ☒ Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Kartat ja leikkauspiirustukset

- ☒ Yleiskartta
- ☒ Sijaintikartta
- ☒ Kaavakartta- ja kaavamääräysote
- ☒ Suunnitelmakartta
- ☒ Leikkauspiirustukset

Muut liitteet

- ☐ Ympäristövaikutusten arviointiselostus ja YVA-yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä
- ☐ Luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arvioinnin tarveharkinta
- ☐ Muu, mikä?

13. ALLEKIRJOITUS

Paikka ja päivämäärä

Torniossa 03.02.2025 -> päivitys 6.7.2026

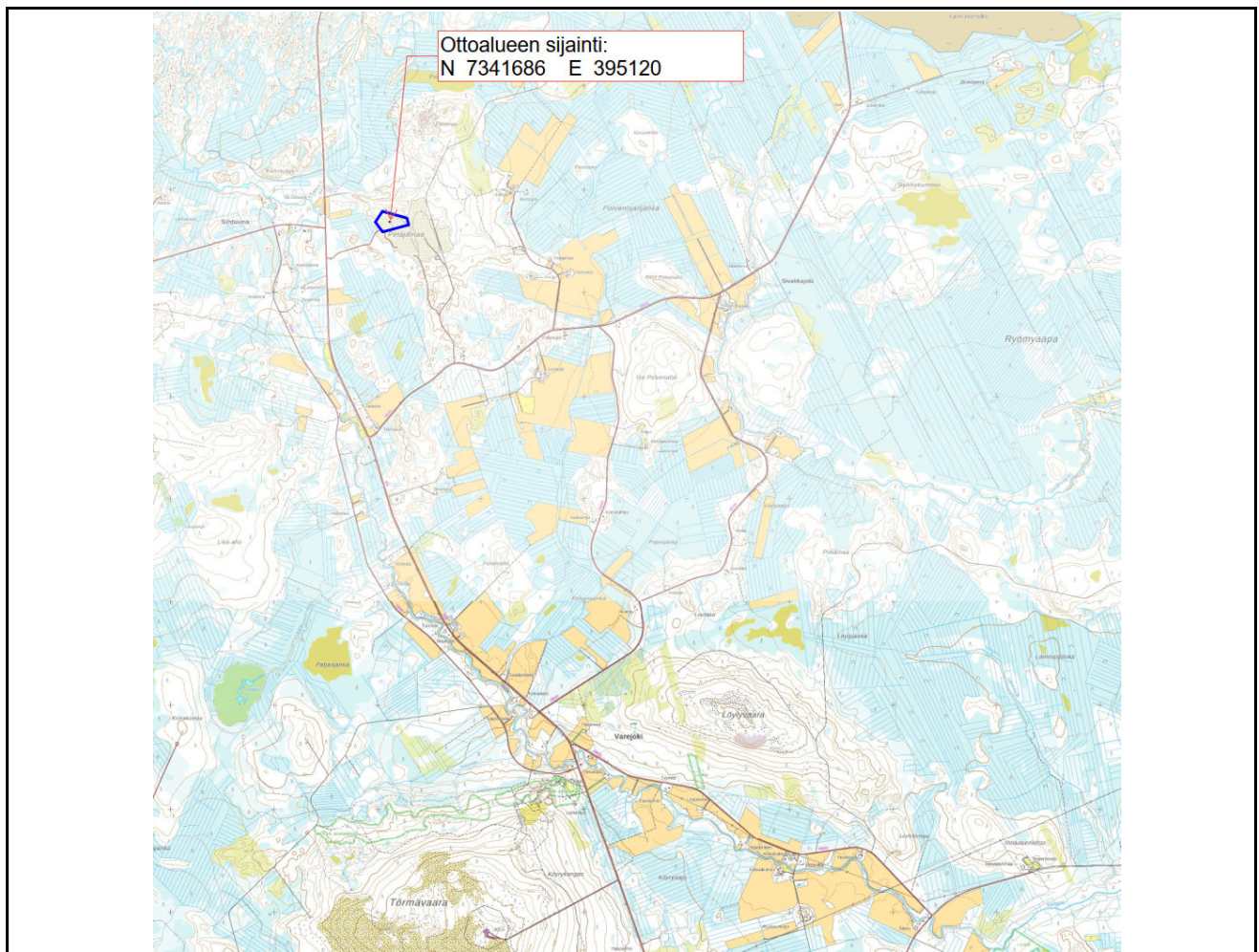
Allekirjoitus (tarvittaessa)

Mika Kaarlela
Nimen selvennys

HAVUKKA-AHON OTTOALUEEN OTTOLUPASUUNNITELMAN SEKÄ MURSKAUKSEN SUUNNITELMASELOSTUS

TERVOLA, PETÄJÄMAA

TORNION RAKENNUSSORA OY

1. Hanketiedot

Havukka-ahon ottoalue sijaitsee Tervolassa, Petäjämaan alueella. Tervolan keskustan alueelta ottoalueelle tulee matkaa noin 11km.

Tuleva ottoalue sijoittuu tilan Ulkometsä 845-402-13-269 alueelle. Tilan omistaa hakija. Ottoalueen itäpuolella on Napapiirin Kuljetus Oy:n hallinnoima ottoalue. Ottoalueiden väliin jätetään suojaetäisyys, joka on 10 metriä rajalinjasta. Alueelta saatavat maa-ainekset ovat hiekkaa ja soraa. Sora tarpeen tulle murskattaisiin tai käytettäisiin sellaisenaan lähialueiden tarpeisiin sekä betonin raaka-aineena. Ottoalue on lähes kokonaisuudessaan aukaistua aluetta, tältä osin pintamaat sekä puusto on jo poistettu.

Ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole vakituista asutusta. Lähin rakennus sijaitsee ottoalueesta n. 334 metriä länsiluoteen suuntaan, tämä rakennus lienee lato. Lähin asuin/lomarakennus sijaitsee myös länsiluoteen suuntaan n. 456 metriä ottoalueesta. Ottoalueelle kuljetaan osoitteen Varejoentien 1088 kohdalta kääntyvältä tieltä, joka johtaa ottoalueelle. Tien varressa on puomi. Varejoentieltä matkaa ottoalueelle on n. 600 metriä. Ottoalueen eteläpuolelta tulee myöskin tieyhteys alueelle. Uusia tieyhteyksiä ei tarvitse tehdä.

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-ainesten ottolupaa sekä ympäristölupaa maa-aineksen ottoon, että murskaukseen Havukka-ahon ottoalueelle.

2. Alueen nykytila ja maankäyttö

Ottoalue sijoittuu Petäjämaan 1-luokan pohjavesialueelle (1284504). Alueen läheisyydessä on myös 2kpl vedenottamoita. Ely-keskukselta on saatu tähän rajaukset vedenottamoiden lähisuojavaikohyökköistä ja ottoalue on rajattu niin, että se ei yletä ko. lähisuojavaikohyökköisiin.

Ottotoiminta-alue on lähes kokonaisuudessaan aukaistua ja hiekkapintaista aluetta. Alueella on myös ollut useita ottolupia jo aiemmin.

Länsilapin maakuntakaavassa alue on merkitty EO 2496 Maa-ainesten ottoalue/-kohde.

Alueelle on asennettu uudet nykyaikaiset pohjavesiputket toukokuussa 2026.

3. Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Havukka-ahon ottoalueen maa-ainesten ottomäärä on 70 000m³. Ottolupaa haetaan 5 vuoden ajalle, jolloin vuotuinen ottomäärä on n. 14 000m³.

Tulevan toiminnan kuvaus:

Maa-ainesten ottolupaa haetaan hiekan ja soran ottoon. Ympäristölupaa haetaan samalla soran murskaamiseksi. Maa-ainesalueen pinta-ala on noin 3,9 ha.

Ottoalueen viereen perustetaan myös varastointi- ja tukitoiminta-alue jonka pinta-ala on n. 0,8 ha. Ottoalueen eteläpuolinen alue, josta maa-aineksia on otettu edellisen luvan aikana, maisemoidaan mahdollisimman pian (maisemoitava alue n. 6,4 ha).

Valmiita maa-ainestuotteita (hiekkä ja sora murske) saadaan arviolta vuosittain keskimäärin 25 000 tonnia ja enintään 50 000 tonnia.

Alueelta jo poistetut pintamaat on läjitetty aikanaan alueen reunamille ja ne ovat sinne maatuneet. Alueen maisemointia varten käytetään tarvittaessa kasvualustaksi soveltuvaa puhdasta alueelta saatavaa maa-ainesta.

Maa-ainesten ottoa suoritetaan suunnitelmakarttojen mukaisesti. Oton paksuus on 0-11 metriä.

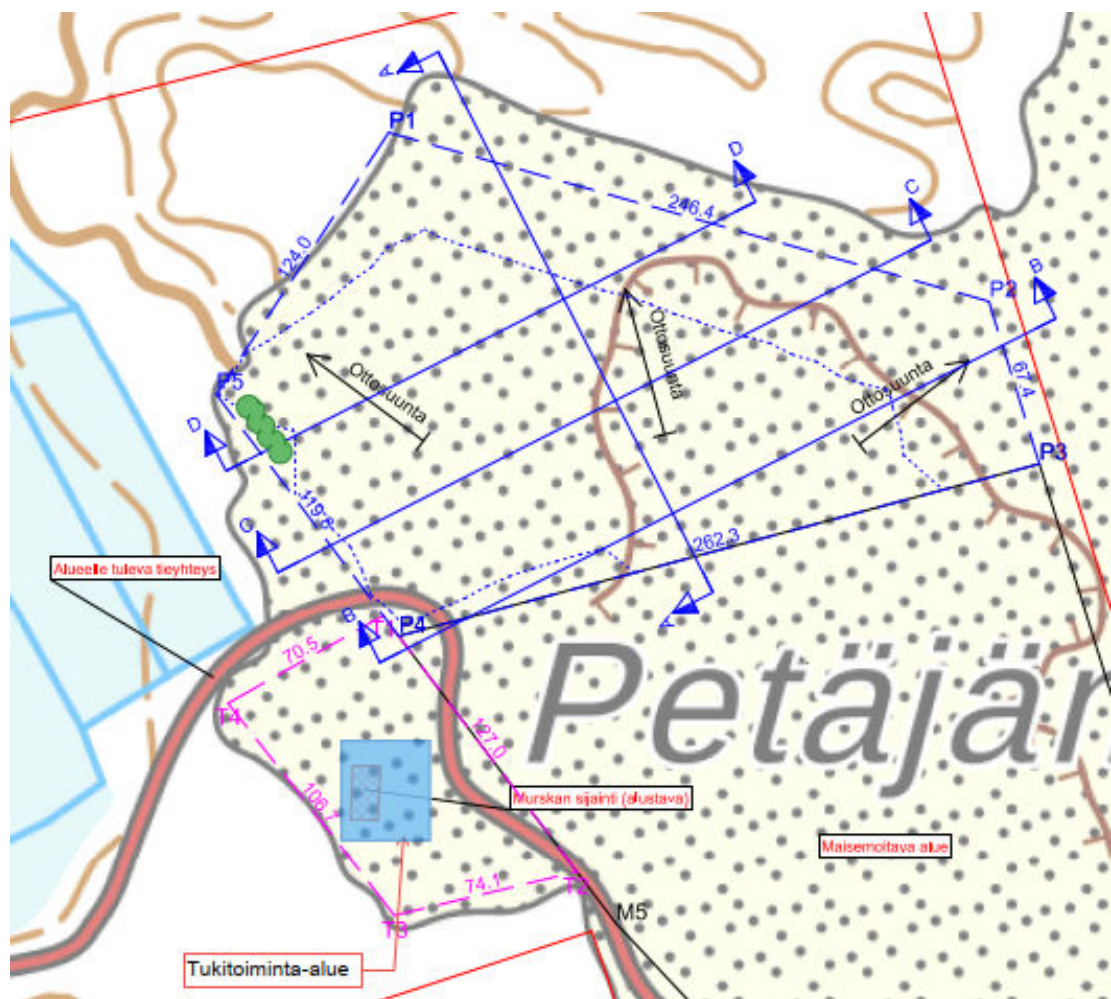
Alin ottotaso on + 61,00 (N2000).

Alueella on aikaisemman toiminnan vuoksi hieman syvempiä kohtia, jotka tullaan täyttämään alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla alimpaan ottotasoon +61,00.

Maisemoitava alue tullaan maisemoimaan reunoiltaan n. 1:3 luiskin ja tasoon +60.00 aikaisemman luvan ottotason mukaisesti.

Saadut maa-ainekset murskataan esimerkiksi kolmivaiheisella murskauslaitoksella, jota syöttää pyöräkuormaaja ja lajitellaan maa-ainestuotteittain ottoalueen pohjalle. Ylisuuret kivet tarvittaessa rikotetaan ennen murskausta esim. hydraulisella iskuvasaralla varustetulla kaivinkoneella. Liitteenä kuvat ja tiedot murskauslaitteistoista.

Maa-ainesten murskausta toteutetaan tuotantojakso -tyyppisellä toiminnalla ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan vuosittain 0 - 3 kertaa. Murskauslaitoksen päivittäiset toiminta-ajat ovat arkisin klo. 7 - 18 välisenä aikana. Valmiiden maa-ainestuotteiden kuormaamista ja kuljetusta toteutetaan arkisin sekä tarvittaessa lauantaisin 6 - 20 välisenä aikana.

Kuva ottamissuunnitelmasta

4. Turvallisuus ja liikennejärjestelyt

Ottoalueelle johtavan tien varrelle laitetaan maa-ainesten ottotoiminnasta kertovat opastekyltit.

Maa-ainesten siirtokuljetuksiin käytetään sekä yleisiä tieyhteyksiä, että ottoalueen tieyhteyttä. Maa-ainesten kuormaamista ja kuljetusta tehdään ympärivuotisesti.

Lupaliikenteen päivittäisen liikennemäärän arvioidaan olevan välillä 0-30 kuljetusta.

5. Toimet ympäristövaikutusten vähentämiseksi

Maa-ainesten murskauksesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ovat pölyäminen, melu ja tärinä.

Murskauslaitos on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta noin 0-6kk / vuosi. Murskaustyön mahdollisia ympäristöriskejä voi aiheutua poltto- ja voiteluaineista, pölyämisestä sekä melusta. Toiminta-aikojen ulkopuolisina aikoina alueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita tai työkoneita.

Ottotoiminnassa käytettävät koneet ja laitteet ovat uudehkoja ja määräaikaishuollettuja (BEP).

Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöriskien vaikutuksia torjutaan oma valvonnalla, sekä niin, että jokaisessa työkoneessa ja murskauslaitoksella on öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia helposti saatavilla. Mikäli työkoneelle tulee jokin odottamaton vikatilanne, joka edellyttää välittömästi tehtäviä huoltotoimenpiteitä, käytetään työkoneen alla ennaltaehkäisevästi esimerkiksi öljynimeytysmattoa tai muuta maaperästä erottavaa vastaavaa alustaa maaperän ja pohjaveden likaantumisen estämiseksi.

Alueelle perustetaan tukitoiminta-alue, joka on selitetty liitteessä 8.

Jätevesiä ei muodostu alueella, ellei alueelle tehdä sosiaalitiloja. Tällöin jätevedet johdetaan suljettuun säiliöön, jonka loka-auto voi tyhjentää tarvittaessa ja toimittaa jätevedet edelleen jätevedenpuhdistamoon.

5.1 Poltto ja voiteluaineiden käsittelyn kuvaus

Tankkaaminen ja polttoaineiden säilytys pyritään suorittamaan ottoalueen ulkopuolella. Mikäli tämä ei ole mahdollista niin nämä toiminnot suoritetaan tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alueella on saatavilla öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia esim. imeytysturvetta.

Käytettävät polttoaine- ja voiteluainesäiliöt ovat kaksoisvaipallisia tai kiinteästi valuma-altaallisia lukittavia ja ylitäytön estimillä varustettuja säiliöitä, jolloin saadaan mahdolliset riskit minimoitua. Polttoaineita säilytetään osin myös säiliöautossa. Tankkaaminen suoritetaan aina valvotusti, jotta mahdollisen riskin toteutuessa päästöt ovat mahdollisimman pieniä, korkeintaan muutamia litroja.

Mahdollisen haitta-ainepäästön tapahtuessa, onnettomuuden torjuntatoimet aloitetaan välittömästi. Murskauslaitoksella on aina käytettävissä imeytysturvetta, johon haitta-aineet pyritään imeyttämään välittömästi. Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan kaivinkoneella kuorma-autoon ja kuljetetaan, niin pian kuin se on mahdollista, ongelmajätelaitokselle asianmukaisesti hävitettäväksi. Tapahtuneesta vahingosta ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin Ely-keskukselle sekä tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

5.2 Pölyämisen ehkäisy

Pölyämistä aiheutuu alueella tapahtuvasta liikenteestä ja maa-ainesten murskaamisesta.

Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä esiintyy lähinnä lämpimänä vuodenaikana ja kuivalla säällä, jolloin pölyämistä voidaan ehkäistä tehokkaasti alentamalla ajonopeuksia, myös teiden kastelua voidaan tehdä tarvittaessa.

Murskauslaitoksella syntyvää pölyä voidaan myös tarvittaessa vähentää lisäämällä kotelointeja.

5.3 Melun ja värinän vaikutukset

Maa-ainesalueella melua aiheutuu ainoastaan silloin kun alueella on toimintaa. Toiminnassa melua syntyy murskauslaitoksesta ja työkoneista sekä alueelle kohdistuvasta kuljetusliikenteestä.

Murskauslaitoksessa melua syntyy erityisesti esimurskaimesta ja seuloista sekä ylisuurten kivien rikotuksesta. Melutason ohjearvojen mukainen päiväajan (7.00 – 22.00) ekvivalenttitaso on 55db.

Pintamaiden varastokasat ja maa-ainesten varastokasat voidaan sijoitella ottoalueelle siten, että ne muodostavat meluvalleja lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan melun torjumiseksi. Melua voidaan vähentää myös sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman alhaiselle tasolle, jolloin maaluiskat toimivat meluesteinä. Käytettäessä em. suojauskeinoja saadaan meluhaitta laskettua annettujen ohjearvojen alapuolelle.

Kuljetusliikenteestä ja kuormaamisesta aiheutuva melu on verrattain matalaa melua ja sen määrää voidaan vähentää alentamalla ajonopeuksia.

Toiminnasta aiheutuu lievää paikallista värinää. Murskauslaitoksesta ja kuljetusliikenteestä aiheutuu värinää ainoastaan murskauslaitoksen ja kulkutien välittömään lähiympäristöön ja ylisuurten kivien rikotuksesta aiheutuva värinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle.

Tornionlaakson museon lausunnon 16.8.2024 mukaan ei ole myöskään estettä ottoluvan ja ympäristöluvan myöntämiselle.

Alueella saattaa olla myös törmäpääskyjen pesiä johtuen korkeista hiekkatörmistä. Jos toimija huomaa alueella törmäpääskyn pesintää niin toiminta tullaan keskeyttämään pesinnän ajaksi.

6. Jätehuolto

Ylijäämä maat ja / tai maisemointiin kelpaamattomat maat hävitetään asian mukaisesti kaatopaikalle. Alueella syntyvät talousjätteet lajitellaan ja kerätään omiin kannellisiin jäteastioihin ja toimitetaan lähimmälle ekoasemalle. Pienten ja välttämättömien huoltotoimenpiteiden yhteydessä syntyneet vaaralliset jätteet kerätään omiin kannellisiin astioihinsa ja toimitetaan vaarallisten jätteiden keräykseen lähimmälle ekoasemalle.

7. Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Ottotoiminnan päätyttyä ottoalue palautetaan metsätalouskäyttöön. Ottoalue siistitään ja ottotoiminnanaikana muodostuneet luiskat muotoillaan väh. kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään.

Ottoalueen tiivistyneet kulkutiet möyhennetään kuohkeiksi ja alueen pohjatasoa voidaan tarvittaessa muotoilla hieman kumpuilevaksi, jotta se olisi maisemakuvaltaan mahdollisimman monimuotoinen ja ympäröivään luontoon sopiva kokonaisuus. Muotoiltaessa alueen pohjaa varmistetaan se, ettei se ole alinta ottotasoa alempana. Alueen muotoilussa hyödynnetään alueelta saatavia maa-aineksia ja varastoituja pintamaita. Pintamaita käytetään alueen verhoiluun sekä alueen pohjalla kasvualustana. Kasvualustaa rakennettaessa tulee huomioda, että se on tulevalle kasvustolle riittävän paksu ja kasvulle suotuisa. Paras lopputulos saavutetaan, jos alueelta kuoritut pintamaat voidaan levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti käytetään metsittämiseen alueelle ominaisten puulajien taimia.

Hakemuksen liitteet:

Liite 1: Lähestymiskartta

Liite 2: Sijaintikartta

Liite 3: Nykytilannekartta

Liite 4: Tulevan tilanteen kartta

Liite 5: Ottosuunnitelmakartta/asemakuva

Liite 6.1-6.4: Poikkileikkauskuvat A-A, B-B, C-C ja D-D

Liitteet 7: Länsilapin maakuntakaavan karttaote

Liite 8: Tukitoiminta-alueen rakenne 25.2.2026

Liite 9: Kuvat kalustosta

Liite 10: Pohjavesien seuranta

Liite 11: Kiinteistörekisterin karttaote

Liite 12: Kiinteistörekisteriote

Liite 13: Jätehuoltosuunnitelma

Liite 14: Rekisterikartta ja suojaetäisyydet 25.2.2026

Liite 15: Asianosaiset 6010c

Liite 16: Tilan omistajan yhteystiedot

Liite 17: Pumppaamon lähisuojavaöhyke (ei julkinen)

Liite 18: Ympäristökartta

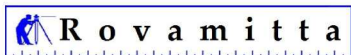
Liite 19: Asemakuva 25.2.2026

19.12.2024 → päivitys 3.2.2025 → päivitys 25.2.2026 → päivitys 6.7.2026

Hakijan puolesta Mikko Huuskonen Rovamitta Oy

Havukka-ahon ottoalue
Tervola R:No 845-402-13-269

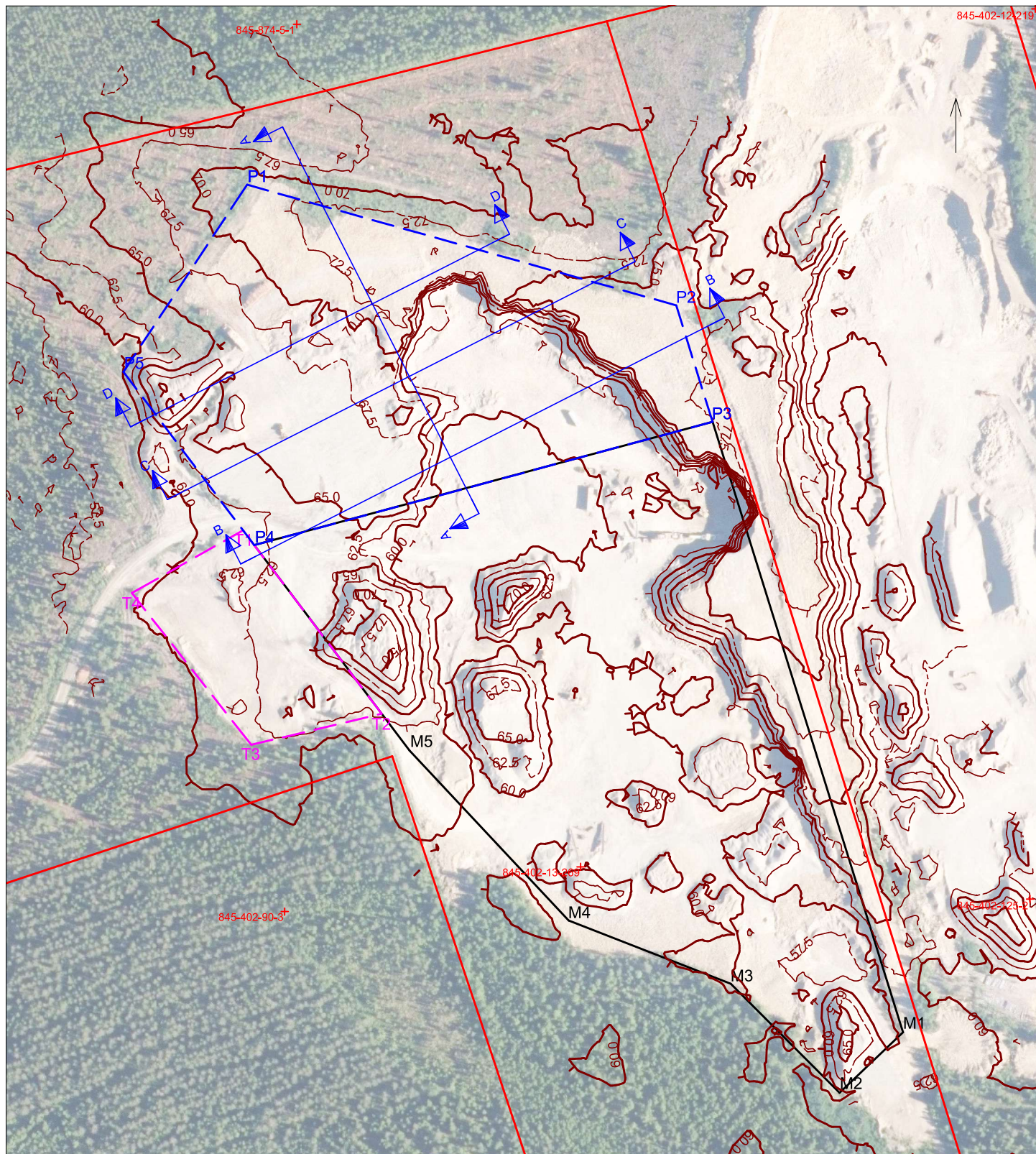
Suunnittelija M. Huuskonen

Lähestymiskartta
maa-ainesten ottomäärä 70 000 m³

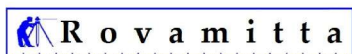
Koordinaatisto
TM35FIN
N2000

0 500 1000 1500 2000 m

Mittakaava 1:70000
Päiväys 12.02.2026

Havukka-ahon ottoalue
Tervola R:No 845-402-13-269

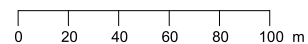

Suunnittelija M. Huuskonen

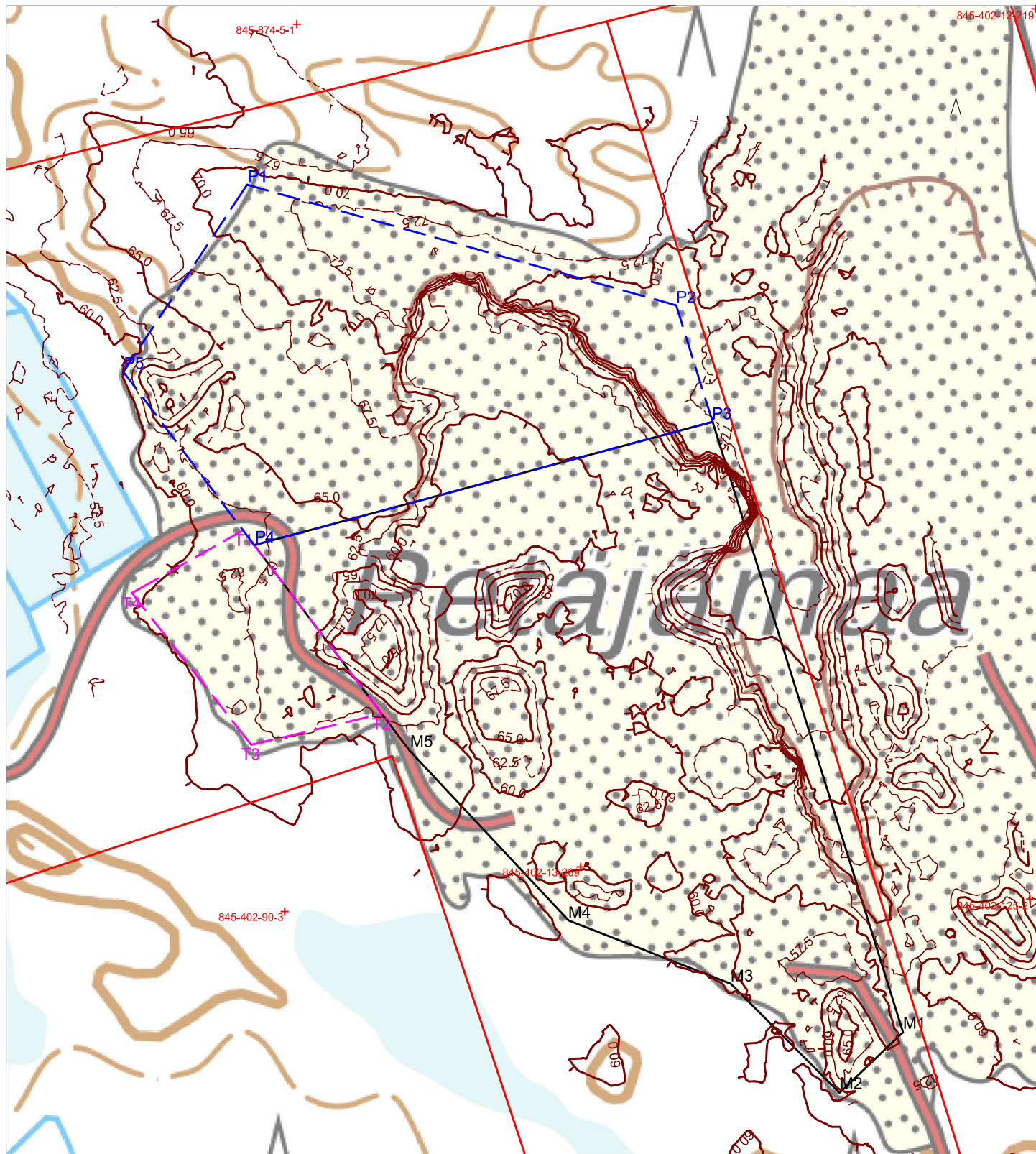
Nykytilanne (ilmakeku v.2022)
maa-ainesten ottomäärä 70 000 m³
ottoalueen pinta-ala 3.9ha
varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0.8ha
maisemoitavan alueen pinta-ala n.6.4ha

Koordinaatisto

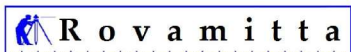
TM35FIN
N2000

Mittakaava 1:3000
Päiväys 12.02.2026

Havukka-ahon ottoalue
Tervola R:No 845-402-13-269

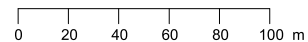

Suunnittelija M. Huuskonen

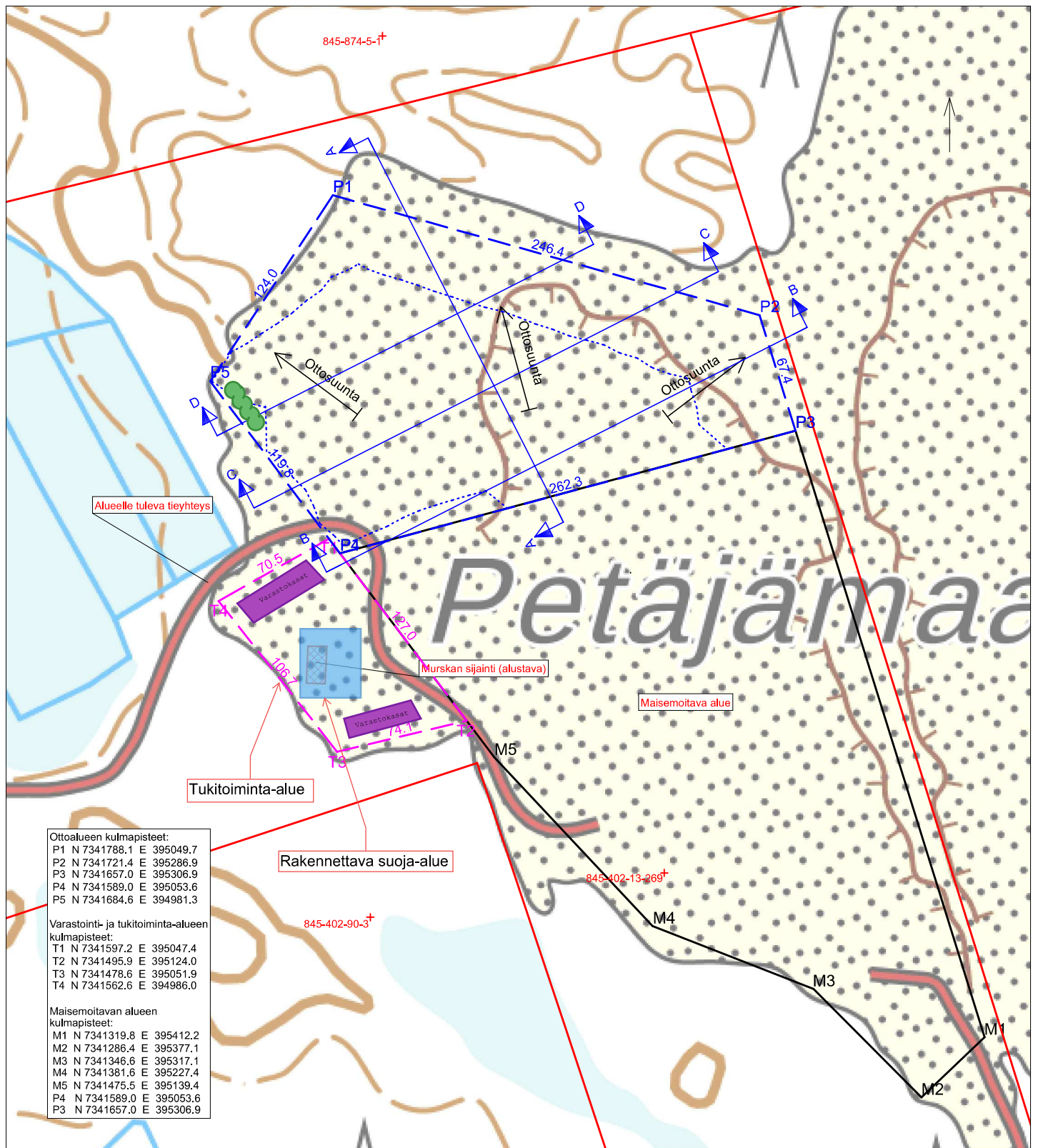
Nykytilanne
maa-ainesten ottomäärä 70 000 m³
ottoalueen pinta-ala 3.9ha
varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0.8ha
maisemoitavan alueen pinta-ala n.6.4ha

Koordinaatisto

TM35FIN
N2000

Mittakaava 1:3000
Päiväys 12.02.2026

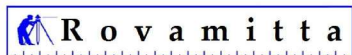
Ottoalueen kulmapisteet:
P1 N 7341788.1 E 395049.7
P2 N 7341721.4 E 395286.9
P3 N 7341657.0 E 395306.9
P4 N 7341589.0 E 395053.6
P5 N 7341684.6 E 394981.3

Varastointi- ja tukitoiminta-alueen kulmapisteet:
T1 N 7341597.2 E 395047.4
T2 N 7341495.9 E 395124.0
T3 N 7341478.6 E 395051.9
T4 N 7341562.6 E 394986.0

Maisemoitavan alueen kulmapisteet:
M1 N 7341319.8 E 395412.2
M2 N 7341286.4 E 395377.1
M3 N 7341346.6 E 395317.1
M4 N 7341381.6 E 395227.4
M5 N 7341475.5 E 395139.4
P4 N 7341589.0 E 395053.6
P3 N 7341657.0 E 395306.9

Havukka-ahon ottoalue
Tervola R:No 845-402-13-269

Suunnittelija M. Huuskonen

Ottosuunnitelmapakartta
maa-ainesten ottomäärä 70 000 m³
ottoalueen pinta-ala 3.9ha
varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0.8ha
maisemoitavan alueen pinta-ala n.6.4ha
alin ottotaso +61.0

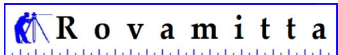
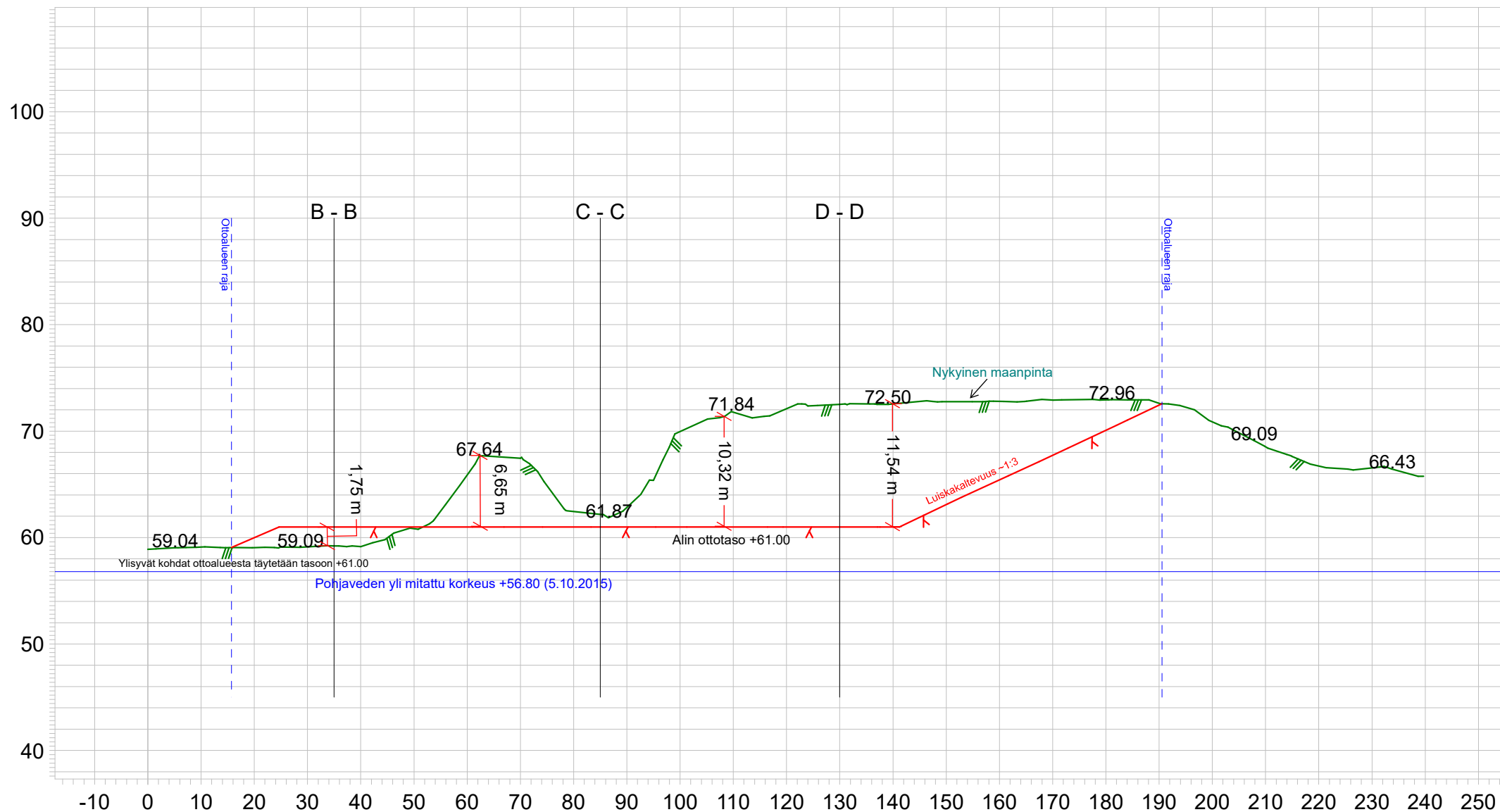

Pintamaiden säilytys

Koordinaatisto
TM35FIN
N2000

0 20 40 60 80 100 m

Mittakaava 1:3000
Päiväys 12.02.2026

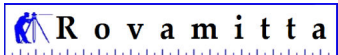
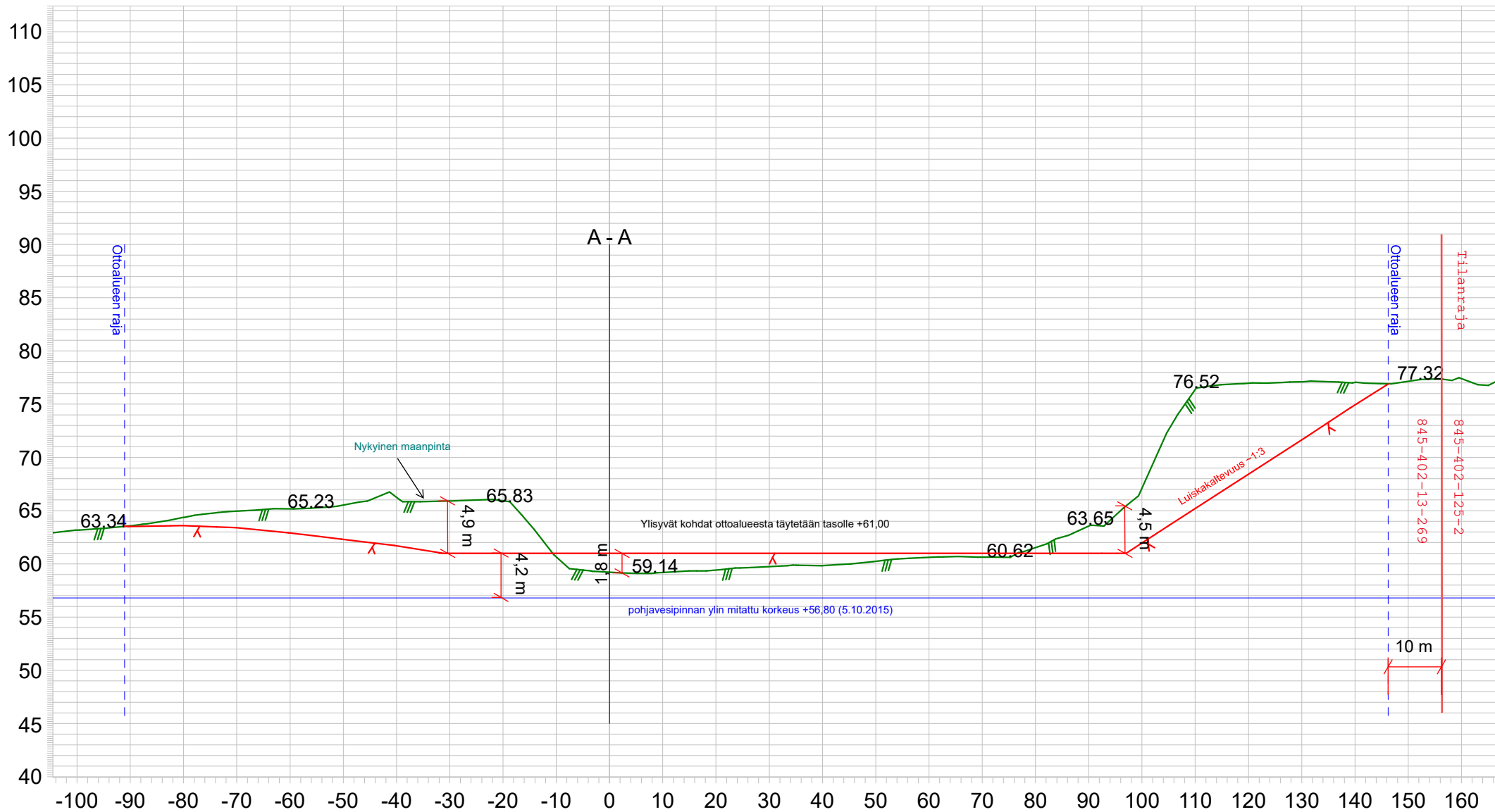

M. Huuskonen
Suunnittelija

Tornion Rakennussora Oy

Tervola - Havukka-aho Petäjämaa
Havukka-ahon ottoalue

Poikkileikkaus **A - A**
Mittakaava **1:1000/1:500**
Päiväys **24.6.2026**

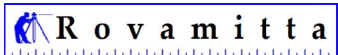

M. Huuskonen
Suunnittelija

Tornion Rakennussora Oy

Tervola - Havukka-aho Petäjämaa
Havukka-ahon ottoalue

Poikkileikkaus **B - B**
Mittakaava **1:1000/1:500**
Päiväys **24.6.2026**

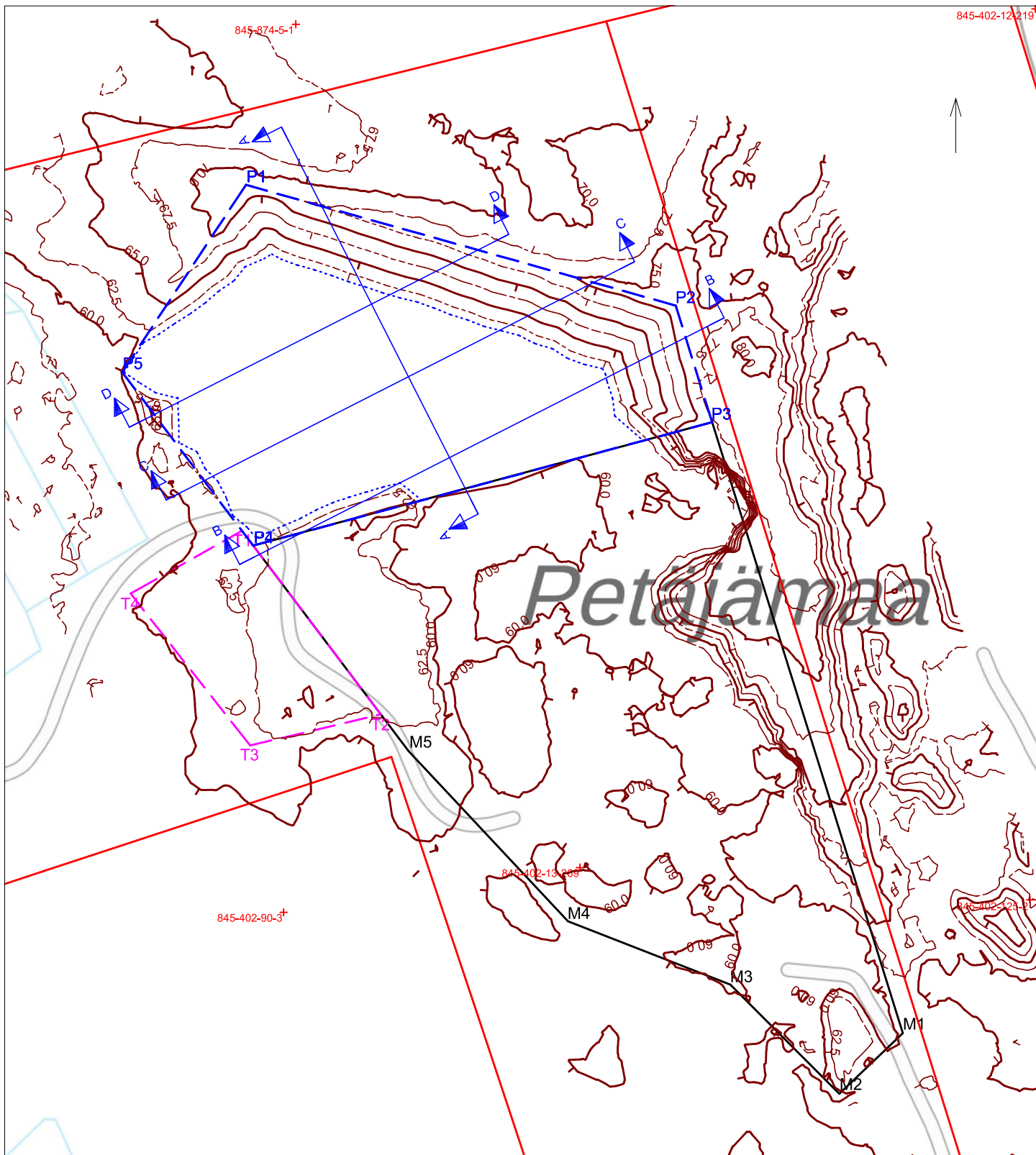

M. Huuskonen
Suunnittelija

Tornion Rakennussora Oy

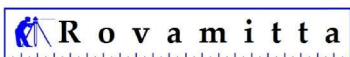
Tervola - Havukka-aho Petäjämaa
Havukka-ahon ottoalue

Poikkileikkaus **C - C**
Mittakaava **1:1000/1:500**
Päiväys **24.6.2026**

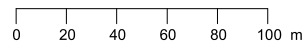
Havukka-ahon ottoalue
Tervola R:No 845-402-13-269

Tuleva tilanne
maa-ainesten ottomäärä 70 000 m³
ottoalueen pinta-ala 3.9ha
varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0.8ha
maisemoitavan alueen pinta-ala n.6.4ha
alin ottotaso +61.0

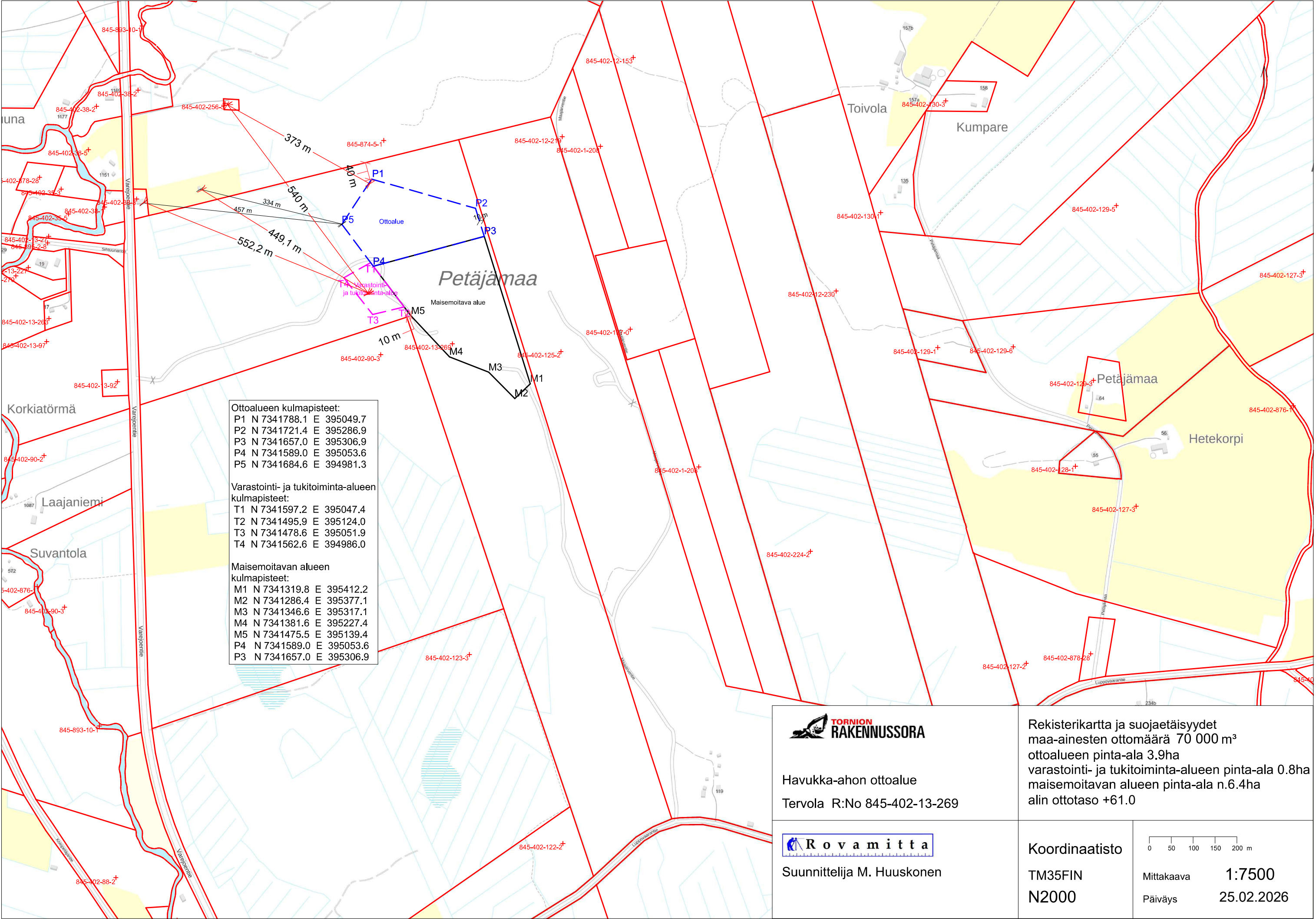

Suunnittelija M. Huuskonen

Koordinaatisto
TM35FIN
N2000

Mittakaava 1:3000
Päiväys 12.02.2026

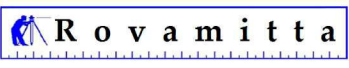

Ottoalueen kulmapisteet:	
P1	N 7341788.1 E 395049.7
P2	N 7341721.4 E 395286.9
P3	N 7341657.0 E 395306.9
P4	N 7341589.0 E 395053.6
P5	N 7341684.6 E 394981.3
Varastointi- ja tukitoiminta-alueen kulmapisteet:	
T1	N 7341597.2 E 395047.4
T2	N 7341495.9 E 395124.0
T3	N 7341478.6 E 395051.9
T4	N 7341562.6 E 394986.0
Maisemoitavan alueen kulmapisteet:	
M1	N 7341319.8 E 395412.2
M2	N 7341286.4 E 395377.1
M3	N 7341346.6 E 395317.1
M4	N 7341381.6 E 395227.4
M5	N 7341475.5 E 395139.4
P4	N 7341589.0 E 395053.6
P3	N 7341657.0 E 395306.9

Havukka-ahon ottoalue
Tervola R:No 845-402-13-269

Rekisterikartta ja suojaetäisyydet
maa-ainesten ottomäärä 70 000 m³
ottoalueen pinta-ala 3.9ha
varastointi- ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 0.8ha
maisemoitavan alueen pinta-ala n.6.4ha
alin ottotaso +61.0

Suunnittelija M. Huuskonen

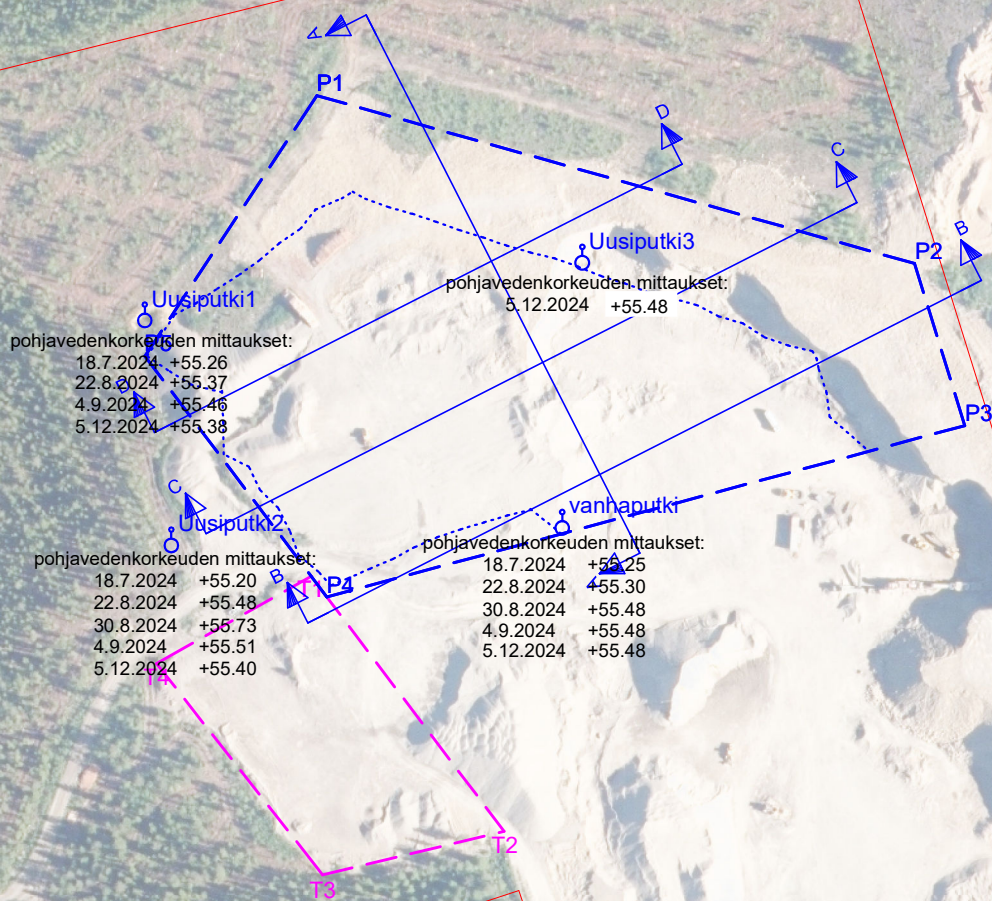
Koordinaatisto
TM35FIN
N2000

0 50 100 150 200 m

Mittakaava 1:7500
Päiväys 25.02.2026

845-874-5-1⁺

845-402-12-210⁺

845-402-90-3⁺

845-402-125-2⁺

845-402-13-269⁺

YMPÄRISTÖHALLINTO	PVM	KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA MAA-AINESTEN OTTAMISTOIMINNALLE (MAL 5a §, 16b §, YSL 114 §).
Suunnitelma liittyy maa-ainesten ottamislupaan ☒ Ympäristölupa ☒		

1. LUPATIEDOT

Ympäristöluvan tai maa-ainesten ottamisluvan hakijan nimi Tornion Rakennussora Oy		
Ottamisalueen nimi Havukka-Aho		
Kunta Tervola	Kylä Lapinniemi	Tilan RN:o 845-402-13-269
Ottamisalueen pinta-ala 10.8 ha		
Luvan viimeinen voimassaolopäivä 5 vuotta luvan myöntämisestä		
Otettava maa-aines	Ottamismäärä (m³-ktr)	
Kalliokiviaines (murske, louhe)		
Rakennus- ja muu luonnonkivi		
Sora ja hiekka	70000	
Moreeni		
Multa tai savi		

2. KAIVANNAISJÄTE

Kaivannaisjätteen laji ⁽¹⁾		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (m³-ktr) ⁽²⁾	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely ⁽³⁾	
Pilaantumaton			Valitse 1, 2 ja/tai 3	Tarvittaessa yksityiskohtaisempi kuvaus
Ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	1000	1	Käytetään hyväksi maisemoinnissa
	Kannot ja hakkuutähteet	50	1	Käytetään hyväksi maisemoinnissa
Pysyvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka			
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hienoainekset			
	Savi ja siltti			
	Sivukivi			
	Seulontakivet ja lohkareet			
	Muu, mitä?			
	Pilaantunut maa-aines	Mitä?		
Kaivannaisjätteitä yhteensä		1050		

A) Tiedot kaivannaisjätteen ympäristövaikutuksista⁽⁴⁾

☐ Esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Ei vaikutuksia, pintamaat käytetään mahdollisuuksien mukaan oton edetessä luiskauksiin ja maisemointiin.

B) Ympäristön pilaantumisen sekä muiden vaikutusten ehkäisemiseksi toteutettavat toimet toiminnan aikana ja sen päätyttyä⁽⁵⁾

☒ Esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Melun estämiseksi murska sijoitetaan aina alimmalle tasolle ja mahdollisuuksien mukaan varastokasojen keskelle, jotta kasat pienentäisivät meluhaittaa. Siirrettävän murskan mukana on aina helposti saatavilla olevaa öljynimeytyspurua tms. Kaikki tankkaaminen tehdään tukitoiminta-alueella ja suurta varovaisuutta noudattaen, ettei polttoaineita päädy maaperään. Polttoaineet alueelle tuodaan säiliö- tai kuorma-autolla aina tarvittaessa eikä niitä säilytetä alueella.

C) Selvitys seurannasta ja tarkkailusta toiminnan aikana ja sen päätyttyä⁽⁶⁾

☐ Esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Silmämääristä koneiden/vuotojen seurantaa tehdään aina työvuoron alkaessa sekä sen kestäessä. Otettu maa-ainesmäärä ilmoitetaan vuosittain NOTTO-järjestelmään.

D) Tiedot toiminnan lopettamisesta⁽⁷⁾

☒ Esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

3. KAIVANNAISJÄTEALUE

E) Selvitys kaivannaisjätteen jätealueesta⁽⁸⁾

☒ Esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Jätealueen sijainti ja pinta-ala (ha)

Pintamaiden läjitys tehdään ottoalueen rajan läheisyyteen paikkaan missä se ei haittaa toimintaa.

Jätealueen perustaminen ja hoito

--

Jätealueen ympäristö

--

Selvitys maaperän ja pohjaveden tilasta

--

Jätealueen ympäristövaikutukset ja niiden seuranta

--

Jätealueen käytöstä poistaminen ja jälkihoito

--

F) Liitekartta 1:2000-1:10 000, josta käy ilmi kaivannaisjätteen jätealueiden sijainti ja lähiympäristö

☒ Esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa

4. LISÄTIETOJA

Yhdys henkilön nimi ja yhteystiedot (osoite, puhelin ja sähköpostiosoite)

Mika Kaarlela, Veturitallintie 18, 95410 Tornio, 0400443124, mika.kaarlela@tornionrakennussora.fi

Harmaalla värillä näkyy vanhojen
putkien sijainti.

Uusien putkien koordinaatit ETRS-
TM35FIN (N2000):

PVP1 N= 7341607.646 E= 394991.783
Z= 58.004

PVP2 N= 7341698.234 E= 394979.901
Z= 59.210

PVP3 N= 7341714.415 E= 395167.320
Z= 60.643

PVP4 N= 7341602.989 E= 395161.459
Z= 58.532

P1

P2

P3

PVP2 POHJAVESIPUTKI 2

Pohjavedenkorkeuden mittaukset:
16.5.2026 +55,71

PVP3 POHJAVESIPUTKI 3

Pohjavedenkorkeuden mittaukset:
17.5.2026 +55,74

PVP1 POHJAVESIPUTKI 1

Pohjavedenkorkeuden mittaukset:
16.5.2026 +55,70

PVP4 POHJAVESIPUTKI 4

Pohjavedenkorkeuden mittaukset:
18.5.2026 +55,71

T4

P4

T3

M5

845-402-13-269⁺

M4

M3

845-402-90-3⁺

24.6.2026

1:2000

uusialputkia 2026.xy.tdw

Mitta Oy **Y-tunnus 0779388-3**

[illegible]

Mitta Oy **Y-tunnus 0779388-3**

Mitta Oy **Y-tunnus 0779388-3**

POHJAVESIKORTTI

Tilaustiedot	Työnumero	
	Tilaaaja	
	Paikka/hanke	9.6.2025 Havukka- aho

PUTKEN TIEDOT

PUTKEN MITAT JA SIJAINTI

putken nimi	Pohjavesiputki 1			sijainti	N	7341609,438	
					E	394991,864	
					Z maanpinta	58,02	
					koko putken yläpää	59,22	
putkimateriaali	PEH						
putkikoko (ulko mm)	110mm						
yläosan rakenne	suojaputki O	paljas putki O	kaivo O				
lukko asennettu?	on O	ei x					

POHJAVESIHAVAINNOT

PÄIVÄYS	Maanpinta	Putken yp	Vesi	Putken pohja
18.7.2024	58,02	59,22	55,2	53,87
22.8.2024	58,02	59,22	55,48	53,87
30.8.2024	58,02	59,22	55,73	53,87
4.9.2024	58,02	59,22	55,51	53,87
5.12.2024	58,02	59,22	55,4	53,87
22.5.2025	58,02	59,22	55,63	53,87
25.5.2026	58,02	59,22	55,75	53,87

POHJAVESIKORTTI

Tilaustiedot	Työnumero	
	Tilaaaja	
	Paikka/hanke	9.6.2025 Havukka- aho

PUTKEN TIEDOT

PUTKEN MITAT JA SIJAINTI

putken nimi	Pohjavesiputki 2			sijainti	N	7341698,771	
					E	394981,352	
					Z maanpinta	60,3	
					koko putken yläpää	60,3	
putkimateriaali	PEH						
putkikoko (ulko mm)	110mm						
yläosan rakenne	suojaputki O	paljas putki O	kaivo O				
lukko asennettu?	on O	ei x					

POHJAVESIHAVAINNOT

PÄIVÄYS	Maanpinta	Putken yp	Vesi	Putken pohja
18.7.2024	59,23	60,3	55,26	54,8
22.8.2024	59,23	60,3	55,37	54,8
4.9.2024	59,23	60,3	55,46	54,8
5.12.2024	59,23	60,3	55,38	54,8
22.5.2025	59,23	60,3	55,52	54,8
25.5.2026	59,23	60,3	55,73	54,8

POHJAVESIKORTTI

Tilaustiedot	Työnumero	
	Tilaaaja	
	Paikka/hanke	9.6.2025 Havukka- aho

PUTKEN TIEDOT

PUTKEN MITAT JA SIJAINTI

putken nimi	Pohjavesiputki 3			sijainti	N	7341721,683	
					E	395155,052	
					Z maanpinta	60,7	
					koko putken yläpää	61,09	
putkimateriaali	PEH						
putkikoko (ulko mm)	110mm						
yläosan rakenne	suojaputki O	paljas putki O	kaivo O				
lukko asennettu?	on O	ei x					

POHJAVESIHAVAINNOT

PÄIVÄYS	Maanpinta	Putken yp	Vesi	Putken pohja
5.12.2024	60,7	61,09	55,48	~54
22.5.2025	60,7	61,09	kuiva	56,49
25.5.2026	60,7	61,09	kuiva	56,86

tämä pitää tarkistaa että onko putkea "täytetty" koska pohja niin paljon ylempänä kuin edellinen mittaus
56,86 putkea on täytetty maa-aineksella

Veturitalintie 18, 95410 TORNIO

POHJAVESIKORTTI

Tilaustiedot	Työnumero				
	Tilaaaja				
	Paikka/hanke		9.6.2025 Havukka- aho		
PUTKEN TIEDOT			PUTKEN MITAT JA SIJAINTI		
putken nimi	Pohjavesiputki 4		sijainti	N	7341616,395
				E	395147,096
				Z maanpinta	
				koko putken yläpää	61,7
putkimateriaali	PEH				
putkikoko (ulko mm)	110mm				
yläosan rakenne	suojaputki O	paljas putki O		kaivo O	
lukko asennettu?	on O	ei x			

POHJAVESIHAVAINNOT

PÄIVÄYS	Maanpinta	Putken yp	Vesi	Putken pohja	
18.7.2024	61,03	61,7	55,25	47,83	
22.8.2024	61,03	61,7	55,3	47,83	
30.8.2024	61,03	61,7	55,48	47,83	
4.9.2024	61,03	61,7	55,48	47,83	
5.12.2024	61,03	61,7	55,48	47,83	
22.5.2025	61,03	61,7	55,03	47,83	
8.7.2025	61,03	61,7	55,01	47,83	otettu näyte
25.5.2026	61,03	61,7	55,63	47,83	

Uusiputki1

Pohjavesiputken sijainti		putken nimi
	UTM35FIN	Uusiputki1
Pohjoinen	7341698.7	
Itäinen	394981.3	
putken pään korkeus (N2000)		60,3

Mittauspäivä	pohjavedenkorkeus
18.07.24	55,26
22.08.24	55,37
04.09.24	55,46
05.12.24	55,38

		Uusiputki2
Pohjavesiputken sijainti		putken nimi
	UTM35FIN	Uusiputki2
Pohjoinen	7341609.4	
Itäinen	394991.8	
putken pään korkeus (N2000)		59,23
Mittauspäivä	pohjavedenkorkeus	
18.07.24	55,2	
22.08.24	55,48	
30.08.24	55,73	
04.09.24	55,51	
05.12.24	55,40	

		vanhaputki	
Pohjavesiputken sijainti		putken nimi	
	UTM35FIN	vanhaputki	
Pohjoinen	7341616.4		
Itäinen	395147.1		
putken pään korkeus (N2000)		61,70	
Putken pohjan korkeus		47,62	

Mittauspäivä	pohjavedenkorkeus		
22.11.13	kuiva		
05.02.14	53,72		
08.04.14	54,2		
27.04.14	54,15		
14.09.14	56,29		
05.10.15	56,8		
25.04.16	56,42		
02.06.16	54,74	näyte otettu	02.06.16
04.05.19	55,14		
06.07.17	55,59	näyte otettu	05.07.17
25.06.17	55,39		
03.05.18	55,41	näyte otettu	25.06.18
30.07.18	55,39		
02.05.19	55,48		
04.08.19	55,29	näyte otettu	17.07.19
19.02.20	55,09		
16.07.20	55,89	näyte otettu	16.07.20
19.04.21	55,29	näyte otettu	15.06.21
12.04.22	55,6	näyte otettu	05.09.22
22.06.22	55,34		
16.08.23	55,93	näyte otettu	08.06.23
05.11.23	55,72		
12.02.24	55,25		
18.07.24	55,25	näyte otettu	12.06.24
22.08.24	55,3		
30.08.24	55,48		
04.09.24	55,48		
05.12.24	55,48		

		Uusiputki3	
Pohjavesiputken sijainti		putken nimi	
	UTM35FIN	Uusiputki3	
Pohjoinen	7341721.7		
Itäinen	395155.1		
putken pään korkeus (N2000)			62,41
Mittauspäivä		pohjavedenkorkeus	
	05.12.24		55,48

		Uusiputki4	
Pohjavesiputken sijainti		putken nimi	
	UTM35FIN	Uusiputki4	
Pohjoinen	7341350.6		
Itäinen	395391.8		
putken pään korkeus (N2000)			58,35
Mittauspäivä		pohjavedenkorkeus	
	05.12.24		55,54

Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta
kirjaamo@rovaniemi.fi

Viite: Rovaniemen kaupungin lausuntopyyntö 19.3.2026, asianumero: CaseM 2026-882

**Lausunto Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja
ympäristölupahakemuksesta kiinteistölle Ulkometsä 845-402-13-269,
Petäjämaan 1-luokan pohjavesialue, Tervola**

Lausuntopyyntö

Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Tornion Rakennussora Oy:n ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksesta Havukka-ahon ottoalueelle kiinteistölle Ulkometsä 845-402-13-269 Tervolassa. Toiminta sijoittuu 1-luokan pohjavesialueelle. Viimeisimmän alueella voimassa olleen maa-aineslupan lupa-aika on päättynyt 30.6.2024, eikä alueella ole tehty jälkihoitoa tai maisemointia.

Maa-aineslupahakemus

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa hiekan ja soran ottamiselle ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista lupaa murskaustoiminnalle. Kokonaisottomäärä on yhteensä 70 000 k-m³ maa-ainesta ja vuotuinen ottomäärä arviolta 14 000 k-m³:ta. Yhteislupaa haetaan viideksi (5) vuodeksi.

Suunnitelma-alue on yhteensä n. 11,1 hehtaaria, josta varsinaista ottamisaluetta on n. 3,9 hehtaaria, varastointi- ja tukitoimintoaluetta n. 0,8 hehtaaria sekä maisemoitavaa, vanhaa ottamisaluetta n. 6,4 hehtaaria. Hakemuksen mukaan alin suunniteltu ottotaso on +61,0 m (N2000) ja ottamissyvyys vaihtelee välillä 0–11 metriä. Hakemuksen mukaan otettavasta aineksesta käytetään 80 % betonituotantoon, 15 % teiden rakentamiseen ja tienpitoon sekä 5 % täyttöihin.

Koko suunnitelma-alue sijoittuu Petäjämaan (1284504) 1-luokan pohjavesialueelle. Hakemuksen mukaan suunnitelma-alueelle on asennettuna viisi pohjaveden havaintoputkea, joista ylin mitattu pohjavedenpinnan taso on ollut noin +55,73 metriä (N2000, mitattu 30.8.2024, Uusiputki 2). Hakemuksen mukaan suunniteltu ottotaso on hakemuksen mukaan tasolla +61,00 metriä (N2000), jolloin hakemuksen mukaan pohjaveden korkeuteen verrattuna tulee jäämään yli 5 metrin suojakerros koskematonta maata, joka suojaa pohjavettä likaantumiselta.

Hakemuksen mukaan ottoalueen pintamaat sekä puusto on käytännössä jo poistettu lähes koko, sillä alue on jo ollut maa-ainesten ottokäytössä pitkään. Aiemmin poistetut pintamaat on läjitetty aikanaan alueen reunamille ja ne ovat sinne maatuneet. Alueen maisemointia varten käytetään tarvittaessa kasvualustaksi soveltuvaa puhdasta alueelta saatavaa maa-ainesta. Ylisyvät kohdat, jotka ovat syntyneet aikaisemman oton aikana korotetaan tasoon +61,00 alueelta saatavilla puhtailla maa-aineksilla. Maisemoitava 6,4

hehtaarin kokoinen alue tullaan maisemoimaan reunoiltaan noin 1:3 luiskin ja tasoon +60.00 aikaisemman luvan ottotason mukaisesti.

Ottotoiminnan päätyttyä nyt haettu varsinainen ottoalue palautetaan metsätalouskäyttöön. Ottoalue siistitään ja ottotoiminnan aikana muodostuneet luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään. Ottoalueen tiivistyneet kulkutiet möyhennetään kuohkeiksi ja alueen pohjatasoa voidaan tarvittaessa muotoilla hieman kumpuilevaksi, jotta se olisi maisemakuvaltaan mahdollisimman monimuotoinen ja ympäröivään luontoon sopiva kokonaisuus. Muotoiltaessa alueen pohjaa varmistetaan, ettei se ole alinta ottotasoa alempana. Alueen muotoilussa hyödynnetään alueelta saatavia maa-aineksia ja varastoituja pintamaita. Pintamaita käytetään alueen verhoiluun sekä alueen pohjalla kasvualustana. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti käytetään metsittämiseen alueelle ominaisten puulajien taimia.

Ympäristölupahakemus

Hakemuksen mukaan maa-ainesten murskausta toteutetaan tuotantojakso -tyyppisellä toiminnalla ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan vuosittain 0–3 kertaa. Murskauslaitos on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta yhteensä noin 0–6 kk/vuosi. Päivittäiset suunnitellut toiminta-ajat toimintajaksojen aikana murskauksen osalta ma-pe klo 7:00-18:00 sekä kuormaamisen ja kuljetusten osalta ma-la klo 6:00-20:00. Soramursketta tuotetaan keskimäärin yhteensä 14 000 t/v ja maksimissaan 30 000 t/v. Raskasta liikennettä arvioidaan olevan vilkkaimmillaan 20 käyntiä/vrk. Alueelle johtavaa tietä kastellaan tarvittaessa vedellä pölyntorjumiseksi.

Hakemuksen mukaan ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole vakituista asutusta, ja lähin asuin- tai loma-asumiseen käytettävä rakennus sijaitsee noin 456 metrin etäisyydellä murskaamosta länsiluoteessa. Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Luonnonsuojelu

Lupa ja valvontavirasto toteaa, että hakemuksen mukaisen alueen läheisyydestä samalta maa-ainesten ottoalueelta on tehty havaintoja törmäpääskystä (*Riparia riparia*). Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla rauhoitettu ja erittäin uhanalaiseksi arvioitu lintulaji, joka pesii yhdyskuntina hiekkakuoppien seinämissä, muissa hiekkatörmissä ja vähälukuisena somerikko- ja kivikkorannoilla koko maassa. Uhanalaisuuden yksi syy on pesäpaikkojen umpeenkasvu ja esimerkiksi hiekkakuoppien maisemointi hävittää lajille sopivat pesäpaikat. Törmäpääskyjen pesintä alkaa touko-kesäkuussa ja kestää runsaan kuukauden. Pesimäpaikoiltaan törmäpääskyt lähtevät heinä-elokuussa.

Törmäpääskyjen pesinnän häirintä sekä pesien vahingoittaminen on kielletty. Koska törmäpääskyt käyttävät samoja pesäkololoja toistuvasti, on pesien hävittäminen pääsääntöisesti kiellettyä myös pesimäkauden ulkopuolella. Kiellot pohjautuvat luonnonsuojelulakiin, lintudirektiiviin ja Euroopan unionin tuomioistuimen päätökseen.

Pesätörmien hävittäminen, myös pesinnän päättymisen jälkeen, vaatii poikkeuslupan. Lain suojia ei koske sellaisia entisiä pesätörmäjä, jotka ovat luontaisesti hajonneet tai joissa törmäpääsky ei ole pesineet riittävän pitkään aikaan, mikä arvioidaan tapauskohtaisesti.

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa törmäpääskyjen toistuvasti käytössä olleiden pesätörmien hävittämiseen voidaan myöntää mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Käytännössä poikkeuslupa voisi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, jos jyrkät pesätörmät aiheuttavat riskejä sivullisille tai jos työntekijät joutuvat kiinnittämään huomiota törmäpääskyjen väistämiseen työturvallisuuden kustannuksella, eikä turvallisuusriskien poistamiseksi ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesätörmien hävittäminen. Lisäksi poikkeuslupan ehtona on, ettei lajin suotuisan suojelutason saavuttaminen vaarannu, mikä tarkoittaa, että pesätörmäjä hävitettäessä voi olla tarpeen luoda alueelle vaihtoehtoisia pesäpaikkoja. Hakemukset arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Poikkeuslupaa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta.

Törmäpääskyille voi tarjota vaihtoehtoisia pesimäpaikkoja jättämällä pesintään soveltuvia pystysuoria seinämiä aktiivisen työskentelyalueen ulkopuolelle kohtiin, joissa maa-aineksen ottoa ei ole tarkoitus jatkaa. Tällaisia pesintään soveltuvia paikkoja muodostuu usein tuotantoalueiden ulkorajoille. Tarvittaessa tulee kaivaa eroosion ja kasvillisuuden rapauttamaan seinämään uusi leikkauspinta. Sellaisille alueille, joilla ottotoiminta jatkuu, ei kannata jättää pystysuoria seinämiä, sillä ne voivat houkuttaa lintuja pesimään kesken tuotannon.

Hakemuksen mukainen hankealue ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille, Natura 2000-verkoston alueille tai näiden läheisyyteen.

Kaavoitus ja maisemansuojelu

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että suunnittelualue sijaitsee 11.9.2015 lainvoiman saaneen Länsi-Lapin maakuntakaavan mukaisella maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M 4508), jolla osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin. Lisäksi suunnittelualue sijaitsee tärkeällä tai vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjavesialueita koskevan kaavamääräyksen mukaan *"Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ja määrä eivät niiden vaikutuksesta heikkene."* Alueelle on osoitettu myös maa-ainesten ottoalue/-kohde (EO 2496), jolla osoitetaan alueita soran tai muiden maa-ainesten ottoa varten. Kohdekohtaisen kaavamääräyksen mukaan *"Maa-aineisten ottamistoimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon alueen sijainti pohjavesialueella. Toiminta on suunniteltava siten, että pohjaveden määrä ja laatu ei heikkene."* Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että EO-kohteen tarkoittamaa aluetta ei kuitenkaan ole tarkemmin rajattu kaavakartassa. Kaavan laatimisen aikaan (vuosina 2011–2012) EO-kohdealueella on tarkoitettu vain tuolloin olemassa ollut maa-aineslupaa ja ottamistoimintaa.

Suunniteltu maa-ainesten ottoalue ei sijoitu asema- tai yleiskaavoitetulle alueelle. Lupa- ja valvontaviraston näkemys on, että koska toiminta sijoittuu jo aiemmin maa-ainesten ottokäytössä olleelle alueelle, suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Lupaharkinnassa kuitenkin tulee huomioida maakuntakaavassa annetut määräykset.

Pohjavesialue

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Petäjämään (1284504) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (1-luokka). Suunniteltu soranotto toiminta sijoittuu pohjavesialueen keskiosaan, pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle vanhan ottoalueen yhteyteen. Lisäksi suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu vedenottamon ja tutkitun vedenottamopaikan arvioitun lähisuojavaöhykkeen välittömään läheisyyteen.

Petäjämään pohjavesialue sijoittuu lähes itä-länsisuuntaiseen harjumuodostumaan, jonka keskiosassa on harjulaajentuma. Alueen maaperä on soraa, hiekkaa ja moreenia. Soraa on eniten harjuselänteen alueella. Selänteen pohjois- ja eteläpuolella aines on pääosin hiekkaa ja alueen reunoilla on myös silttikerrostumia. Muodostuman pintaosissa on paikoin moreenia lajittuneen aineksen päällä. Pohjavesi virtaa alueella muodostuman keskiosista kohti muodostuman päitä. Alueen laskennallinen antoisuus on n. 950 m³/d. Pohjavesialueella sijaitsee Meri-Lapin Vesi Oy:n sekä Tervolan Energia ja Vesi Oy:n vedenottamot.

Lähimpänä suunniteltua ottamisaluetta sijaitsee tutkittu vedenottamopaikka UP588 (antoisuus noin 270 m³/d). Piste sijaitsee noin 130 metrin päässä suunnitellusta ottamisalueesta. Lisäksi alueen läheisyydessä sijaitsee Meri-Lapin Vesi Oy:n Petäjämään vedenottamo n. 360 metrin etäisyydellä. Vedenottamolta on lupa ottaa pohjavettä yhteensä 450 m³/d (Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 8.12.2010). Vedenottamolle ei ole määrätty vesilain mukaisella päätöksellä perustettuja suoja-alueita.

Lisäksi Tervolan Energia ja Vesi Oy:n vedenottamo Petäjäämaa sijaitsee noin 960 metrin etäisyydellä suunnitellusta ottamisalueesta. Vedenottamolta on lupa ottaa pohjavettä yhteensä 600 m³/d (Pohjois-Suomen vesioikeus 11.6.1982).

Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu käytössä olevan vedenottamon ja tutkitun vedenottamopaikan *arvioitun lähisuojavaöhykkeen* välittömään läheisyyteen. Lähisuojavaöhyke on arvioitu Lapin ELY-keskuksessa pohjavesialuetta koskevien aiempien maa-aineslupamenettelyjen yhteydessä. Lähisuojavaöhykkeen arvioinnissa on otettu huomioon pohjavesialueen rajausta, pohjaveden arvioitu virtaussuunta, pohjavedenottamon arvioitu vaikutusalue, vedenottolupa ja alueen maaperä. Lähisuojavaöhykkeen määrittelyperusteena on myös muun maankäytön, esimerkiksi soranoton, haittavaikutusten estäminen.

Pohjaveden pinnantas

Hakemuksen tarkoittamalle alueelle on asennettuna yhteensä viisi pohjaveden havaintoputkea, joista hakemuksen mukaan ylin mitattu pohjavedenpinnan taso on ollut

+55,73 metriä (N2000, mitattu 30.8.2024, Uusiputki 2). Alin suunniteltu ottotaso on hakemuksen mukaan tasolla +61,00 metriä (N2000), jolloin hakemuksen mukaan pohjaveden korkeuteen verrattuna tulisi jäämään yli 5 metrin suojakerros koskematonta maata, joka suojaa pohjavettä likaantumiselta.

Hakemuksessa esitetyt havaitut pinnantasot on mitattu vuosina 2024–2026. Lupa- ja valvontavirastolla käytettävissä olevien, aiemmista aluetta koskevista lupaprosesseista saatujen, tietojen mukaan ainoasta tuolloin alueella sijainneesta havaintoputkesta ylin mitattu pohjaveden pinnantasot on kuitenkin ollut +56,80 m (N2000, mitattu 5.10.2015 putkesta PVP1 eli ns. vanhaputki), jolloin pohjaveden korkeuteen verrattuna tulisi jäämään n. 4,2 metrin suojakerros koskematonta maata nyt suunnitellulla alimmalla ottotasolla (+61,00 m). Tältä osin Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että koska alueella on ollut jo pitkään toimintaa, tulisi myös pohjaveden tarkkailutuloksia olla vähintään yhtä pitkältä aikaväliltä. **Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaikki saatavilla olevat tarkkailutulokset tulee olla liitettyinä hakemukseen, jotta ottotoiminnan pitkäaikaisia vaikutuksia pohjaveteen on mahdollista tarkastella.**

Lupa- ja valvontavirasto myös huomauttaa, että ylimpänä pinnantasotietona käytetään aina alueen koko toimintahistorian aikana mitattua ylintä pinnantasoa riippumatta siitä, minä vuonna havainto on tehty. **Tältä osin Lupa- ja valvontavirasto kiinnittää myös huomiota siihen, että suunnitelmapiirustuksissa on käytetty pohjaveden pinnantasona alueella keskimääräiseksi arvioitua pinnantasoa (+55,41 m, N2000), eikä ylintä alueella havaittua pinnantasoa. Lupaviranomaiselle tulee toimittaa suunnitelmapiirustukset, joissa pohjaveden ylintä pinnantasoa koskevat tiedot on esitetty oikein.**

Havaintoputket

Havaintoputkien osalta Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että hakemukseen liitetyt putkikortit ja suunnitelmapiirustukseen (pohjavesimittaukset teksti.xy.tdw, 16.12.2024, 1:3000) merkityt tiedot näyttävät olevan sekaisin. Esimerkiksi Uusiputki4 kohdalle on merkitty pinnakorkeusmittaustieto 5.12.2024 +55,54 m, vaikka putkikortissa on samalle päivämäärälle merkitty +55,48 m. Ja toisaalta Vanhaputki-nimiselle putkelle on annettu putkikortissa vain yksi havainto (2.3.2026, +54,84 m), vaikka suunnitelmapiirustuksessa sen kohdalle on merkitty viisi mittausta vuodelta 2024. **Lupaviranomaiselle tulee toimittaa suunnitelmapiirustus, jossa pohjaveden pinnantasoa koskevat tiedot on esitetty oikein.**

Lupa- ja valvontavirasto myös huomauttaa, että vaikka hakemukseen on liitetty havaintoputkien putkikortteja, niistä ei esimerkiksi ilmene tietoja siitä, että onko putkissa siivilää tai mitkä ovat olleet maaperähavainnot kairauksen aikana. Putkikorteissa ei myöskään ole kattavaa tietoa pohjaveden pinnantasosta tehdyistä mittaustuloksista (koskee etenkin alueen vanhinta, jo aiemman ottamistoiminnan aikaan asennettua havaintoputkea).

Lupa- ja valvontavirasto myös toteaa, että sen käsityksen mukaan nyt haetun varsinaisen ottoalueen eteläreunalle merkitty "vanhaputki" on se pohjavesiputki, josta

toimintaa on aiemman luvan aikana seurattu, ja muut putket on asennettu alueelle myöhemmin. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kyseinen vanha rautaputki ei ole pohjaveden laadun tutkimisen kannalta käyttökelpoinen.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailuun käytettävät havaintoputket tulee olla kairaamalla asennettuja, muovisia ja sisähalkaisijaltaan vähintään 50 mm, jotta ne soveltuvat pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailun lisäksi näytteenottoon. Putken siiviläosuus tulee asentaa kairaustietojen perusteella vettä johtavaan kerrokseen.

Havaintoputkien kunto tulee tarkastaa vuosittain mittaamalla putken kokonaissyvyys ja vertaamalla sitä putkikortin tietoihin. Tukkeutunut putki avataan pumppaamalla tai huuhtelemalla. Tarvittaessa putket tulee suojata esimerkiksi betonisilla kaivonrenkailla.

Pohjavedensuojelu ja laaja-alaisen soranoton vaikutukset pohjavesialueella

Laaja-alaisen soranoton on ympäristöhallinnossa tehtyjen tutkimusten perusteella todettu lisäävän pohjaveden laadun ja pinnan korkeuden vaihteluja sekä pohjaveden likaantumiseriskä. Erityisesti pintamaan poisto laajalla alueella muuttaa pohjaveden muodostumisolosuhteita ja saattaa aiheuttaa haittaa sen käyttökelpoisuudelle. Vaikutuksia voidaan vähentää ottamisen kanssa vaihteittain tehtävällä jälkihoidossa.

Vaikutukset pohjaveteen ovat yleensä sitä suuremmat mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta. Ympäristöministeriön oppaassa "Maa-ainesten ottaminen - opas ainesten kestäväään käyttöön" (YM 2023:30) esitettyjen yleiseen varovaisuusperiaatteeseen perustuvien tavoitteiden mukaan jälkihoitamattomien soranottoalueiden pinta-ala ei saisi olla alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet huomioon ottaen yli 20–30 % pohjavesialueesta.

Maankäyttötietojen (Corine maankäyttö/maanpeite 2018 - analysoitu 12/2021, Pisara/Povet) mukaan vuonna 2018 koko pohjavesialueen pinta-alasta (287 ha) on ollut maa-ainesten ottokäytössä 21,76 ha (7,58 %) ja varsinaisen muodostumisalueen pinta-alasta (132 ha) 21,44 ha (16,24 %). Tällä hetkellä karttatarkastelun perusteella pohjavesialueen muodostumisalueesta on maa-ainesten ottokäytössä jo noin 27,6 ha eli noin 21 %.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kyseessä oleva ottamisalue on tarpeen jälkihoitaa, eikä olemassa olevalle ottoalueelle ole tehty vielä lainkaan jälkihoito- ja maisemointitoimia. Alue sijaitsee lähellä vedenottamo, joten jälkihoidon ja maisemoinnin avulla vähennetään esimerkiksi ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia pohjaveteen ja vedenottoon sekä sopeutetaan alue ympäröivään luontoon.

Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin huomauttaa tältä osin, että hakemuksessa ei ole otettu kantaa siihen, paljonko (% tai k-m^3) kokonaisottomäärästä ($70\,000\text{ k-m}^3$) on tarkoitus käyttää alueen maisemointiin ja paljonko muuhun toimintaan.

Hakemuskaavakkeessa esitetyn perusteella maisemointitoimenpiteisiin käytettäisiin mahdollisesti vain n. 5 % kokonaisottomäärästä, joka on osoitettu täyttöihin hakemuskaavakkeessa. **Tältä osin Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että maisemointiottamisen tarkoituksena on käyttää saatava aines pääosin alueen**

jälkihoitotöihin. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hakijan tulee esittää em. tieto lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että Petäjämaa on Tervolan alueella erittäin tärkeä talousvedenhankintaan käytettävä pohjavesialue. Maa-ainesten ottaminen alueella tulee siten toteuttaa erityistä varovaisuutta noudattaen, ja aluetta koskevien ottosuunnitelmien tulee olla erityisen laadukkaasti toteutettuja. Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että maa-ainesten ottaminen ei missään tilanteessa saa vaarantaa alueella toteutettavaa talousvedenhankintaa.

Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että pohjavesialueiden suojelussa tulee huomioida nykyisten vedenottotarpeiden lisäksi myös mahdollisesti tulevat vedenottotarpeet pitkälle tulevaisuuteen. Tutkittujen vedenottamopaikkojen tulee säilyä käyttökelpoisina esimerkiksi mahdollisissa kriisitilanteissa. Kyseessä oleva noin 270 m³/d tutkittu pohjaveden ottamispaikka voi olla tällaisissa tilanteissa merkittävä lisä- tai varavedenhankintalähde.

Tarkkailu

Hakemuksessa on esitetty tarkkailuksi jokapäiväiseksi tarkkailuksi silmämääräistä ja aistinvaraista tarkkailua esim. koneiden vuotojen, maaperän ja vesistöjen osalta. Lisäksi hakemuksessa esitetään, että pohjaveden tarkkailua tehdään 2–4 kertaa vuodessa ja pohjavesinäyte otetaan kerran vuodessa. Öljyjen ja polttoaineiden kulutusta tarkkaillaan ja verrataan tuotettuun maa-aineksen määrään. Pohjavesinäytteenottoon käytetään kokenutta näytteenottajaa. Näytteen tutkii tähän akkreditoitu laboratorio. Tulokset toimitetaan ympäristövalvontaan sekä Lupa- ja Valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata *kaikista* alueella olevista ja mahdollisista uusista alueelle asennettavista pohjaveden havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys-, joulukuu) koko luvan voimassaoloajan.

Ylimmän mitatun luonnollisen pohjavedenpinnan yläpuolelle tulee aina jäädä vähintään neljä (4) metriä paksu koskematon suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että suunniteltu neljän metrin suojakerros toteutuu.

Lisäksi alueella olevista pohjaveden havaintoputkista tulee ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Näytteestä tulee määrittää haju, sameus, väri, pH, happi (mg/l), sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoainehiilivedyt (öljyjakeet (C₁₀-C₄₀), määritysraja 50 µg/l). Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso. **Tarkkailuun käytettävät havaintoputket tulee kirjata lupaan.**

Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle ja Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo(at)lvv.fi). Lisäksi tulokset

tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Määrittystulosten lisäksi tulee tarkkailuraportista ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrittelyn tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Jälkihoidon toteutumista ja pohjaveden tilan seurantaan tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

Ottamistoiminta

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti. Paikalle on asennettava kiinteät korkomerkit, joista voidaan helposti valvoa ottamistoiminnan edistymistä ja suojamaakerroksen riittävyyttä. Korkomerkit tulee olla havaittavissa koko ottamisajan. Ottoalueen merkitsemisessä ei tule käyttää lippusiimaa. Toiminnassa tulee myös huolehtia siitä, ettei maaperään ja pohjaveteen pääse missään tilanteessa polttoainepäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua, eikä pohjavesialueelle tule varastoida muualta tuotua kiviainesta, kuten kalliomursketta. Pohjavesialueella ei myöskään tule säilyttää poltto- ja voiteluaineita, eikä koneita tule huoltaa tai tankata ottamisalueella. Alueella ei myöskään tule säilyttää työkoneita. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että kaikkien jätevesien imeyttäminen maaperään on luokitellulla pohjavesialueella kielletty.

Murskaustoiminta, melu ja pöly

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toiminnanharjoittajan tulee selvittää, onko murskaustoiminta mahdollista sijoittaa siihen paremmin soveltuvalla paikalla pohjavesialueen tai ainakin pohjaveden muodostumisalueen (sisärajan) ulkopuolelle. Mikäli vaihtoehtoinen sijoittaminen ei ole mahdollista, tulee toiminta suunnitella kiinteistöllä alueelle, jossa pohjaveden pinnan yläpuolisen suojamaakerroksen vahvuus on mahdollisimman suuri. **Lupa- ja valvontavirasto myös pyytää toiminnanharjoittajaa ja lupaviranomaista tarkastelemaan, onko murskaustoiminta välttämätöntä alueella.**

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Murskaustoiminta sijaitsee yli 300 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että luvassa on suositeltavaa antaa määräykset melu- ja pölyhaittojen torjunnasta sekä velvoittaa luvansaaja tarvittaessa tekemään melun, pölyämisen ja ilmalaadun osalta mittauksia, mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan melu- tai pölyhaittaa lähimmille häiriölle alttiille kohteille.

Tukitoiminta-alue, tankkaus ja huolto sekä polttonestesäiliöiden suojaus

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Pohjavesialueella ei saa varastoida polttoaineita. Polttoaineita sisältävät seulonta- ja murskauslaitteistot tulee tankata ja säilyttää työaikojen ulkopuolisina aikoina tukitoiminta-alueella tai muulla vastaavasti suojatulla alueella. Muutoinkin alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.

Polttoainesäiliöiden sekä seulonta- ja murskauslaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.

Maisemointi

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että vaikka kyseessä on maisemointilupahakemus, varsinaiset maisemointi- ja jälkihoitotoimenpiteet on esitetty hakemuksessa varsin suppeasti. Suunnitelma-alueeseen kuuluvan 6,4 ha maisemointialueen osalta ei myöskään ole esitetty tarkempaa suunnitelmaa tai aikataulua toimenpiteiden toteuttamisesta. Kyseisen alueen maisemointi on toteutettava viipymättä. Hakemuksessa ei myöskään ole esitetty, paljonko otettavasta aineksesta käytetään itse maisemointii, joka on maisemointiottamisen tarkoitus. Hakemuksessa esitetyn perusteella maisemointitoimenpiteisiin käytettäisiin mahdollisesti vain n. 5 % kokonaisottomäärästä, joka on osoitettu täyttöihin hakemускаavakkeessa.

Maisemoinnista on tarpeen esittää tarkempi suunnitelma ja aikataulu lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Alueen maisemointi tulee toteuttaa maa-ainesluvan voimassaoloaikana. Jälkihoitotoimienpiteissä tulee olla huolellinen ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä mahdollisessa maa-ainesluvassa.

Ne ottamisalueen osat, joilla luvan mukainen pohjataso on saavutettu, tulee jälkihoitaa ennen kuin ottamista muualla jatketaan. Pohjavettä suojaavan kasvillisuuden palautuminen alueelle tulee varmistaa kylvöin ja istutuksin. Maa-ainesten varastointi ja käsittelyalueet tulee sijoittaa niin, etteivät ne estä alueen jälkihoitoa. Törmäpääskyjen esiintymisen ja pesimisen mahdollisuus tulee myös huomioida toiminnassa ja jälkihoito-/maisemointitöissä.

Ottoalueen seinämät on muotoiltava vähintään kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ympäröivän maaston luonnollisia korkeusvaihteluja mukaillen. Ottoalueen seinämät eivät saa missään vaiheessa olla jyrkempiä ja muotoilu tulee tehdä ottotoiminnan edetessä. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros. Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä

pintakerrosta. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2–3 vuotta. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä jäte-, ylijäämä- tai muita maita ei saa varastoida alueelle tai käyttää alueen jälkihoidossa.

Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että ottamisalueen jälkihoito toteutetaan ympäristöministeriön oppaan ohjeistuksen mukaisesti (*Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30*).

Kannanotto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että koska kyseessä on alueen lopulliseen maisemointiin tähtäävä toiminta, lupaa ei tule myöntää 5 vuotta pidemmäksi ajaksi. Lupa- ja valvontavirasto myös suosittelee, että lupaa ei myönnettäisi kahta (2) vuotta pidemmäksi ajaksi, sillä alueen maisemointi ja jälkihoito tulisi saattaa loppuun mahdollisimman pian alueen pohjaveden ja vedenoton turvaamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ennen uuden luvan myöntämistä on lisäksi tarkistettava, että 30.6.2024 asti voimassa olevan luvan lupaehdot ovat alueella toteutuneet. Mikäli alueella olevista pohjaveden havaintoputkista kaikki eivät ole toimintakuntoisia, tulee ne korvata uusilla putkilla.

Hakijan on lisäksi selvennettävä lupaviranomaiselle tieto ylimmästä havaitusta pohjaveden pinnatasosta alueella, ja lupaviranomaisen on sen perusteella huolehdittava lupamääräyksissä, että koskemattonta suojakerrospaksuutta jää varsinaisella ottamisalueella aina vähintään neljä (4) metriä alimpaan luvassa sallittuun ottotasoon nähden.

Hakijan on esitettävä lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä selvitys siitä, paljonko otettavasta aineksesta käytetään itse maisemointiin, joka on maisemointiottamisen tarkoitus. Maisemoinnista on tarpeen myös esittää tarkempi suunnitelma ja aikataulu lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä. Maisemointisuunnitelmassa tulee myös huomioida törmäpääskyjen esiintymisen ja pesimisen mahdollisuus alueella. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunnitelma-alueeseen kuuluvalla 6,4 ha maisemointialueella maisemointitoimenpiteet on toteutettava viipymättä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisen jälkeen alueella ei ole enää jatkossa edellytyksiä maa-ainesten ottamistoiminnan jatkamiselle. Maisemointityöt on tehtävä loppuun luvan voimassaolon aikana. Lisäksi jälkihoidon toteutumista ja pohjaveden tilan seurantaan tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä. Pohjavesialueella olevan vedenottamon ja tutkitun vedenottoaikan tulee jatkossakin säilyä vedenhankintaan soveltuvina laadullisesti ja määrällisesti.

Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjaveteen kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja

ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kun kaikki lausunnossa edellä esitetyt asiat otetaan huomioon lupaharkinnassa, toiminta on mahdollista järjestää niin, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n vaatimusten kanssa tai aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n tarkoittamaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vesilain vastaisia vaikutuksia.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään viivytyksettä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle maa-aineslain 19 §:n mukaisesti. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Päätökset pyydetään lähettämään Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo(at)lvv.fi). Ilmoituksessa pyydetään mainitsemaan Lupa- ja valvontaviraston dnro LVV-U/60945/2026. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella. Maa-aineslupaan liittyvä ympäristölupa tulee myös viedä ympäristövalvonnan tietojärjestelmään (YLVA).

Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä vuosittain ilmoitus otetusta maa-aineksen määrästä ja laadusta (MAL 23 a §). Ilmoitus tulee tehdä viimeistään tammikuun 31.päivänä (MAA 9 §). Ottamistoiminnan päätyttyä on pidettävä lopputarkastus.

Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Pia Lindholm ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Sanna-Liisa Suojasto. Lausunto on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/60945/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/60945/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lindholm Pia 23.04.2026 11:56

Ratkaisija Suojasto Sanna-Liisa 23.04.2026 12:33

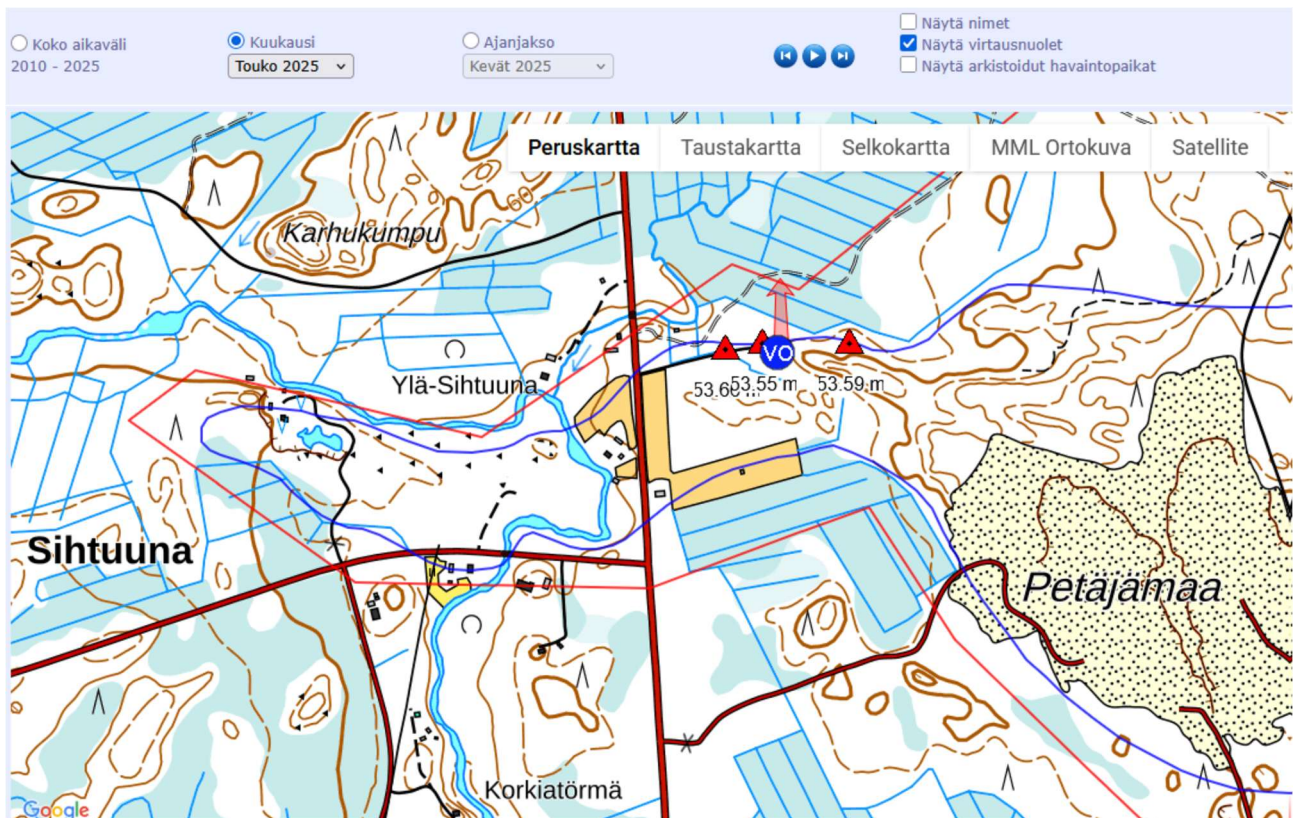
LAUSUNTO

Viite: Lausuntopyyntö maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta, Tornion Rakennussora Oy, Tervola (CaseM 2026-822)

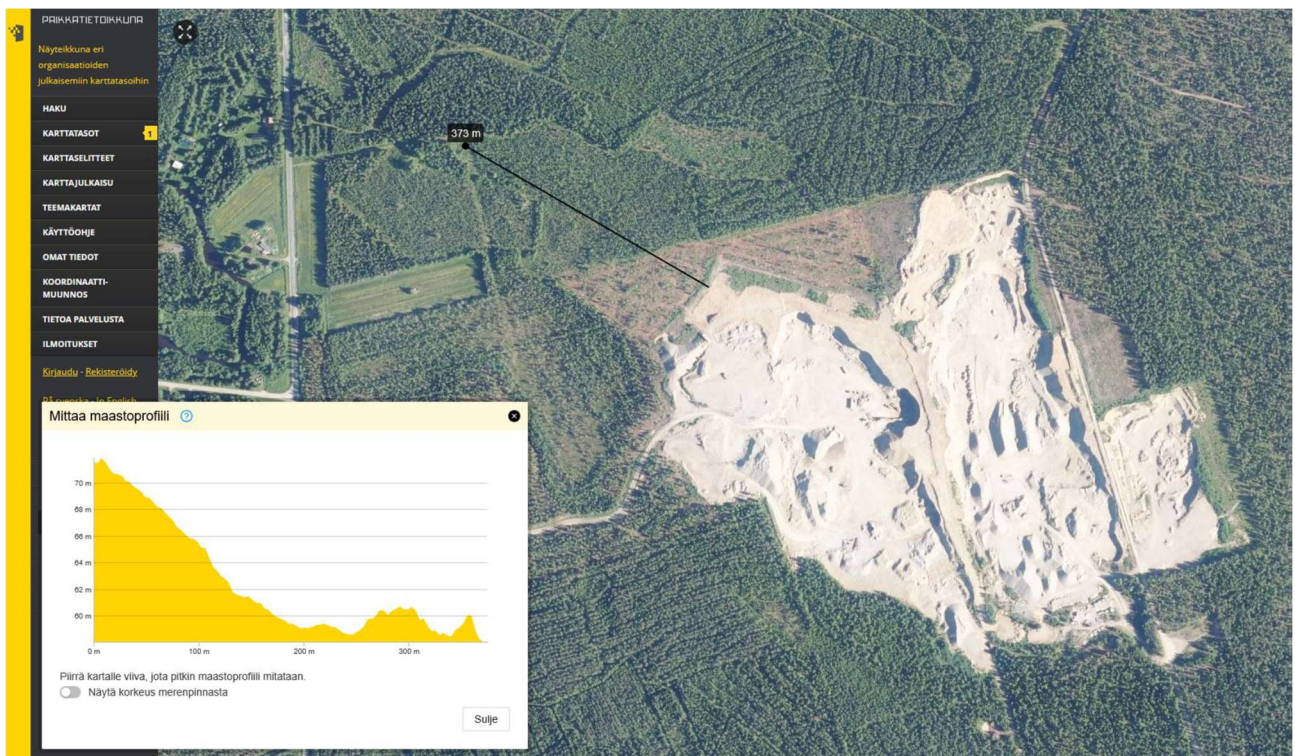
Tornion Rakennussora Oy hakee lupaa maa-ainesotto- ja murskaustoiminnalle Tervolan Petäjämaan 1-luokan pohjavesialueelle kiinteistölle nro 845-402-13-269. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 1,16 km², josta pohjaveden muodostumisaluetta on 0,61 km². Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu pohjaveden muodostumisalueelle noin 360 metrin etäisyydelle Petäjämaan vedenottamosta (ks. kuva 1). Vedenottamo sijaitsee maa-ainesten ottoalueesta pohjaveden virtaussuuntaan nähden ottoalueen alapuolella (ks. kuva 2). Maastoprofiilia tarkasteltaessa nähdään, että maanpinta viettää selvästi maanottoalueelta vedenottamolle päin (ks. kuva 3). Tämä on Petäjämaan vedenottamolle merkittävä riski. Alueella on myös Tervolan Vesi Oy:n Varejoen vedenottamo 540 m etäisyydellä murskaamon ja kivenlouhimon toiminnasta. Pohjavesialueella sijaitsee lisäksi yksi luonnontilainen lähde, joka on huomioitu Petäjämaan vedenottamon Aluehallintoviraston myöntämässä luvassa. Lähde on noin 310 metrin etäisyydellä Petäjämaan vedenottamolta.

Kuva 1. Toiminta-alueen etäisyys Petäjämaan vedenottamolta. Lähde: Google Maps.

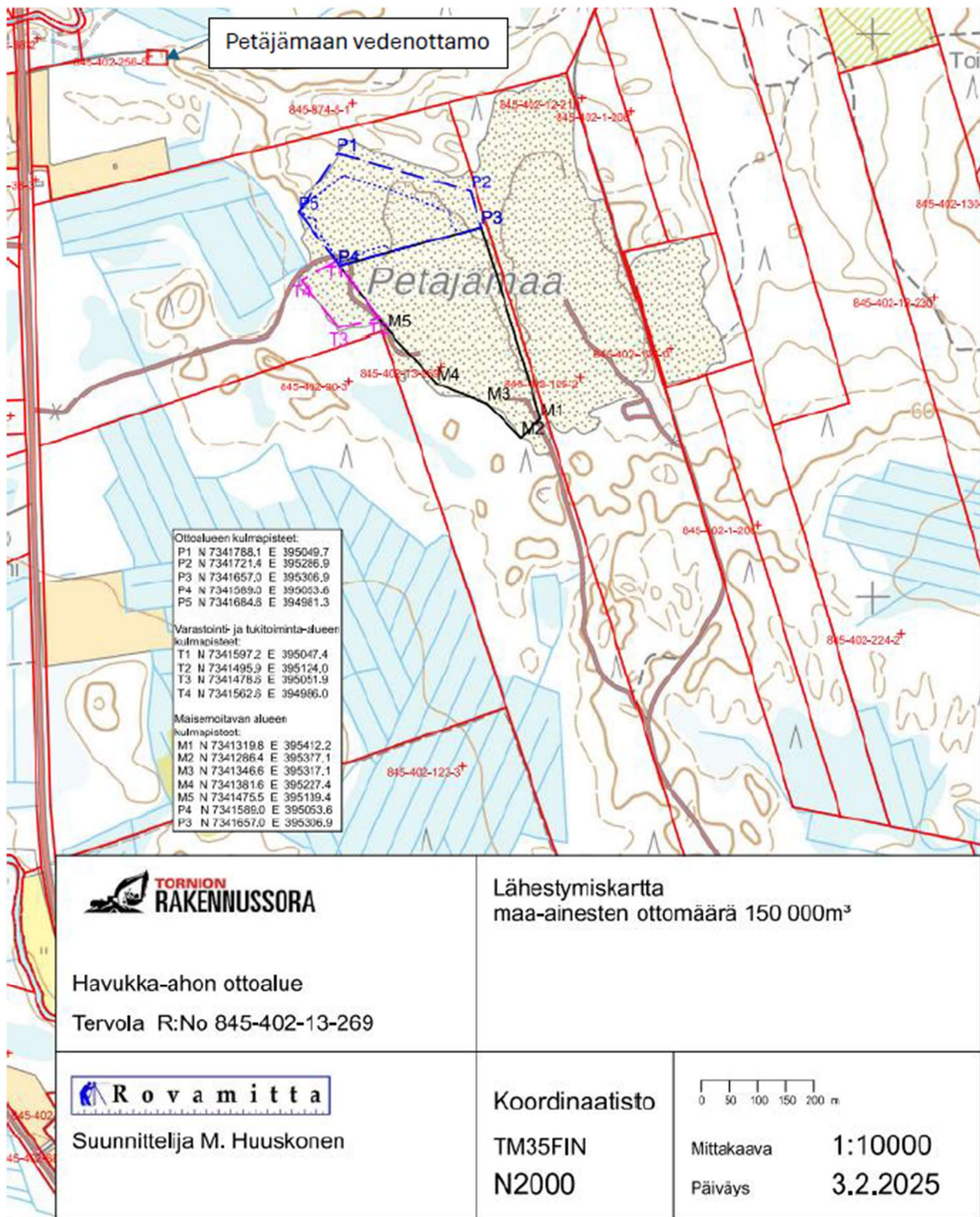
Kuva 2. Pohjaveden virtaussuunta Petäjämään vedenottamolla. Lähde: Pohjavedentietojärjestelmä (GWP).

Kuva 3. Maastoprofiili maanottoalueelta vedenottamolle. Lähde: kartta.paikkatietoikkuna.fi.

Meri-Lapin Vesi Oy:llä on Aluehallintoviraston vuonna 2010 myöntämä lupa ottaa Petäjämaan vedenottamolta pohjavettä 450 m³/vrk. Vuonna 2024 keskimääräinen vedenottomäärä vedenottamolta oli noin 323 m³/vrk. Petäjämaan vedenottamon pohjavesi on laadullisesti Meri-Lapin Vesi Oy:n ottamoiden parhaimmistoa.

Petäjämaan maa-ainesottoalue sijaitsee 1-luokan pohjaveden muodostumisalueella (liitteessä 1 Ely-keskuksen toimittama kartta pohjavesialueesta, vedenottamoiden sijainnit ovat salassa pidettävää tietoa). Alueella on ollut aiemminkin maa-ainesottotoimintaa. Riski maa-ainesoton mahdollisista haittavaikutuksista pohjaveteen kasvaa, mitä suurempi osa pohjavesialueen pinta-alasta on maa-ainesottokäytössä. Lisäksi uusi maa-ainesottoalue tulisi sijoitsemaan edellistäkin lähempänä Petäjämaan pohjavedenottamo. Meri-Lapin Vesi Oy:n vedenottamo sijaitsee kiinteistöllä 645-402-256-5 (ks. kuva 4.).

Kuva 4. Maa-ainesottoalueet. P = uusi ottoalue. T = varastointi- ja tukitoiminta-alue. M = maisemoitava vanha ottoalue.

Maa-ainesottolupahakemuksen mukaan alin ottamistaso on +61,00 m (N2000- korkeusjärjestelmä) ja pohjavedenpinnan ylin korkeustaso on ollut +55,73 m 30.8.2024 (uusiputki2). Meri-Lapin Vesi Oy:n pinnanmittaustietojen mukaan 30.8.2024 vedenottamon lähihavaintoputken pinta on ollut +53,93 m (N2000) eli vedenottamon pohjaveden pinta on ollut 1,8 metriä alempana maa-ainesottoalueella sijaitsevaan pohjavesiputken pintaan verrattuna. Tämäkin tieto tukee sitä todellista riskiä, että pohjaveden virtaussuunta on maa-ainesottoalueelta Petäjämaan vedenottamolle päin.

Hakemuksen mukaan pohjaveden korkeuteen tulee jäämään yli 5 metrin suojakerros ja aikaisemman oton aikana syntyneet ylisyvät kohdat korotetaan tasoon +61,00. Hakemuksen liitteenä olevassa suunnitelmassa kerrotaan, että maisemoitava vanha ottoalue maisemoitaisiin tasoon +60 m aiemman luvan mukaisesti. Pohjavedenpinnan keskimääräiseksi korkeustasoksi on ilmoitettu +55,41 m. Hakemuksen liitteenä olevassa kartassa on ilmoitettu ainoastaan vuoden 2024 pohjavedenpinnankorkeuksia. Pidemmän aikavälin seurantatietoja hakemuksesta ei ilmene. Hakemuksen liitteenä (osa 2) olevasta piirustuksesta ilmenee, että ottoalueen ylisyvät kohdat ovat korkeudella +58,93 m. Näin ollen suojakerroksen paksuus on ylisyvissä kohdissa vain noin 3,5 metriä. Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemyksen mukaan alue on saatettava sellaiseen kuntoon, että pohjaveden korkeuteen jätetään riittävä suojakerros.

Meri-Lapin Vesi Oy on tehnyt pohjavedenpinnankorkeustarkkailua Petäjämaan alueella vuodesta 2010 (tarkkailupisteet nähtävillä kuvassa 2, merkitty punaisilla kolmioilla). Vedenottamon välittömässä läheisyydessä sijaitsee lähihavaintoputki VO21 HP1. Tämän lisäksi vedenottamon molemmin puolin on kaksi havaintoputkea, VO21 HPA ja VO21 HPB. Alla olevassa taulukossa ko. havaintoputkien minimi- ja maksimiarvot ajanjaksolta 2010–2025 (N2000 TM35).

Havaintoputki	Min [m] (v. 2010-2025)	Max [m] (v. 2010-2025)
VO21 HP1	53,292	55,222
VO21 HPA	53,242	55,282
VO21 HPB	53,262	55,222

Maa-ainesten oton lisäksi esimerkiksi työkoneen tai polttoainesäiliön vuoto tai työkoneen tankkauksen yhteydessä tapahtuva vuoto voi aiheuttaa pohjaveden laadulle huomattavan riskin. Hakemuksessa on ilmoitettu kevytpolttoaineen maksimikulutukseksi 3 t ja öljyjen 0,2 t eli määrät ovat merkittäviä. Hyvin pienikin öljyvuoto voi olla erittäin merkittävä haitan aiheuttaja pohjavesialueella. Ympäristönsuojelulaki suojelee maaperää ja pohjavettä ja lähtökohtana on, että aiheuttaja maksaa kunnostuksesta aiheutuneet kulut (Lähde: <https://www.ely-keskus.fi/-/pienikin-oljyvuoto-voi-aiheuttaa-paljon-haittoja-pohjalaismaakunnat->).

Polttoaineen ja öljyn säilytys olisi hakemuksen mukaan ottoalueen ulkopuolella tai varastointialueella eli ilmeisesti tuki-toiminta-alueella, joka sekin sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella. Vaihtoehtoisesti nämä tuotaisiin paikalle säiliöautolla. Polttoaineen ja öljyn varastointi sekä työkoneiden tankkaus voivat aiheuttaa riskin pohjaveden laadulle ja pohjavesialueen vedenhankintakelpoisuudelle.

Ympäristöministeriön julkaisussa Maa-ainesten ottaminen – Opas maa-ainesten kestäväään käyttöön (2023) kerrotaan, että lähisuojavaähyke ulottuu 300–500 metriä (joskus jopa yli kilometrin) pohjaveden päävirtaussuunnasta vedenottamolle ja 200–300 metriä virtaussuunnan alapuolelle. Maa-ainesottoalue sijaitsee noin 360 metrin etäisyydellä vedenottamolta eli sijainti on lähisuojavaähykkeellä. Ko. oppaan sivulla 74 kerrotaan, että lähisuojavaähykkeellä ottamistoimintaa tai jälkihoitamattomia ottamisalueita ei saisi olla lainkaan. Lisäksi sivulla 76 mainitaan, että olemassa olevilla ottamisalueilla suojakerros on vähintään 6 metriä.

Lisäksi on huomioitava, että Meri-Lapin ympäristölautakunnan myöntämät Petäjämaan alueen maa-aines- ja ympäristöluvat ovat päättyneet 30.6.2024 ja alueella on ollut siitä huolimatta luvatonta toimintaa. Tornion Rakennussoran maa-ainesottoalueella tapahtui pyöräkonepalo kesällä 2025. Pohjavesialueella tapahtuva ympäristöönnettomuus aiheuttaa huomattavan riskin vedenottamon vedenlaadulle. Onnettomuuden vuoksi vedenottamon vedenlaatua on täytynyt seurata tiheästi. Meri-Lapin Vesi Oy:lle on jo nyt koitunut merkittävää haittaa Tornion Rakennussoran toiminnan takia ja lupahakemuksen mukainen ottotoiminta vaarantaisi pohjaveden laatua ja määrää nykytilannettakin enemmän. Pahimman skenaarion mukaan

Petäjämaan vedenottamo voidaan joutua sulkemaan, mikäli pohjavedessä havaitaan terveydelle vaarallisia haitta-aineita. Kulut pohjaveden pilaamisesta koituisivat haitan aiheuttajalle.

Yhteenveto

Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisesta maa-ainesotto- ja murskaustoiminnasta voi aiheutua Petäjämaan vedenottamon veden laadun ja käyttökelpoisuuden vaarantuminen, minkä perusteella maa-ainesotto- ja murskaustoiminnalle ei tule myöntää lupaa. Meri-Lapin Vesi Oy:lle on jo nyt koitunut merkittävää haittaa Tornion Rakennussoran toiminnan takia ja lupahakemuksen mukainen ottotoiminta vaarantaisi pohjaveden laatua ja määrää nykytilannettakin enemmän.

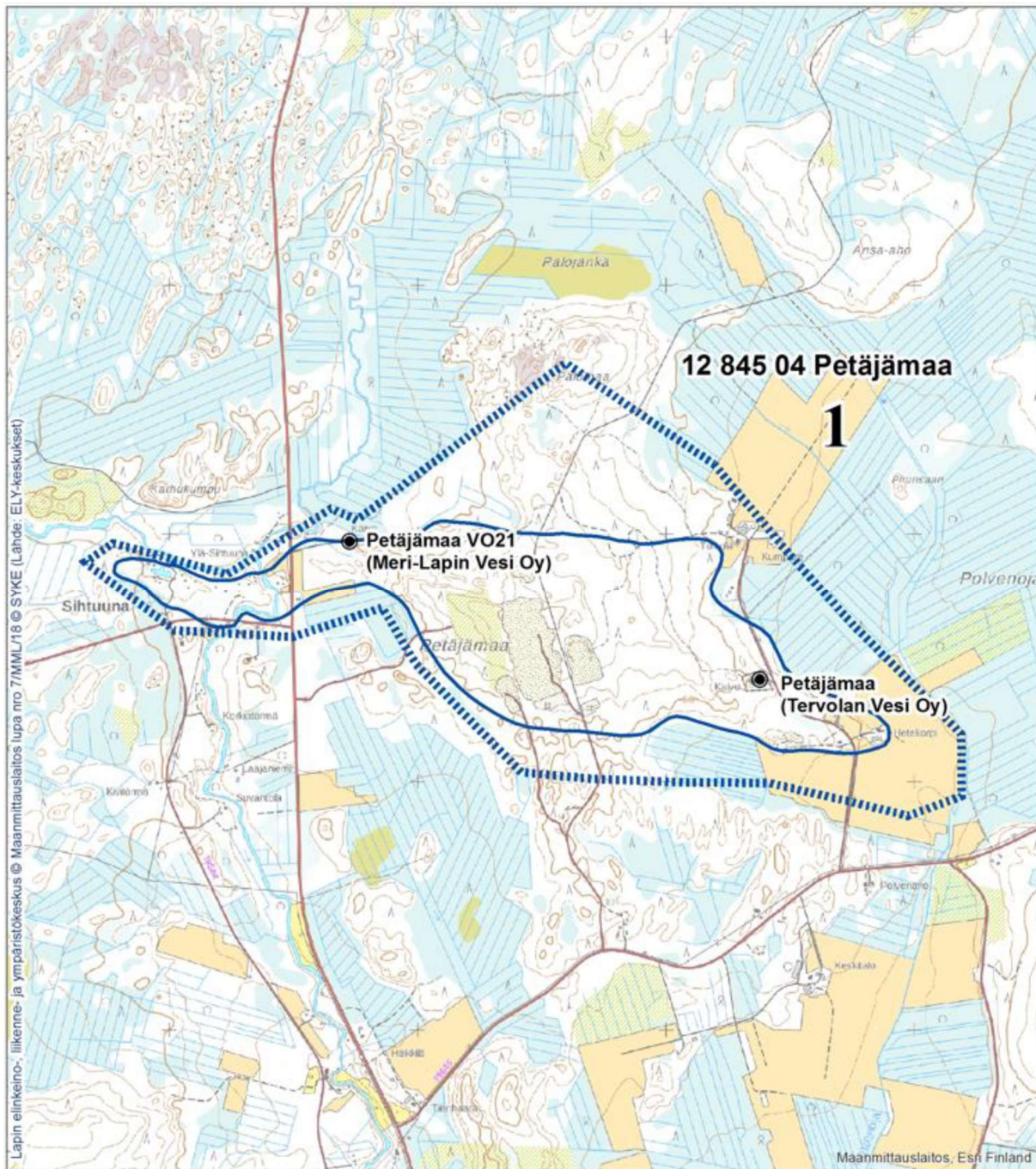
Lisäksi Meri-Lapin Vesi Oy:n näkemys on, että pohjaveden korkeuteen on jätettävä riittävä suojakerrospaksuus. Ympäristöministeriön oppaan Maa-ainesten ottaminen – Opas maa-ainesten kestävään käyttöön (2023) mukaan lähisuojavao-alueella ottamistoimintaa tai jälkihoitamattomia ottamisalueita ei saisi olla lainkaan. Olemassa olevilla ottamisalueilla suojakerroksen paksuuden on oltava vähintään 6 metriä.

Keminmaassa 23.4.2026

Juha Hiltula
Toimitusjohtaja
Meri-Lapin Vesi Oy

Jonna Kemppainen
Käyttöinsinööri
Meri-Lapin Vesi Oy

Liite 1 Petäjämäan 1-luokan pohjavesialue.

Petäjämaa / 12 845 04 / 1-luokka

Tervola

Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (1-luokka)

Pohjaveden varsinainen muodostumisalue

Vedenottamo

1:20 000

15.1.2018

Lähettilä**Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta**

Suensaarenkatu 4
95400 Tornio

Lausunto

Terveydensuojelutoimiala

Pvm 31.3.2026

Tapahtumatunnus 2028262

Diaarinumero CaseM 2026-882

Vastaanottaja**Ympäristövalvonta Rovaniemi**

Ympäristövalvonta
PL 1008
96101 Rovaniemi

Toimija

Tornion kaupunki (0193524-6)

Kohde

Yhteydenotot / Tervola
Keskustie 81, 95300 Tervola

Toiminnan nimi

Ympäristövalvonta Rovaniemi

Toiminta

Määrittelemätön valvontakohde (TsL)

Aika

17.3.2026

Asia

Lausunto Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-ainesten ottolupaa sekä ympäristölupaa maa-aineksen ottoon ja murskaukseen Tervolan Sihtuunan Petäjämaahan tilalle Havukka-aho RN:o 845-402-13-269.

Ottolupaa haetaan viiden vuoden ajalle, vuotuisen ottomäärän ollessa n. 14 000m³. Maa-ainesten ottolupaa haetaan hiekan ja soranottoon(maisemointilupa). Ympäristölupaa haetaan soran murskaamiseksi. Maa-ainesalueen pinta-ala on n. 3,9 ha. Ottoalueen viereen perustetaan varastointi- ja tukitoiminta-alue jonka pinta-ala on n. 0,8 ha. Ottoalueen eteläpuoleisella alueella on noin 6,4 ha alue, josta on otettu edellisen luvan aikana, ko.alue maisemoidaan. Ottoalue sijoittuu Petäjämaan (1-luokka) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle (1284504) lisäksi alueella kaksivedenottamo.

Lausunto:

Olen käynyt läpi Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen. Toiminta alue on tärkeällä pohjavesialueella, muistutan pohjaveden pilaamiskiellosta, jonka mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskiello on ehdoton. Toiminnan aikana on huomioitava käytössä oleva pohjavesialue ja yksityishenkilöiden mahdolliset talousvesikaivot. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia ja heikennyksiä käytössä olevan pohjaveden saantiin ja laatuun.

Mikäli toiminta tapahtuu hakemuksessa kuvatulla tavalla Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnalla ei ole muuta huomautettavaa asian suhteen.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §)

Lausunto lähetetty 31.3.2026 sähköpostilla carita.lallukka@rovaniemi.fi

Sovelletut säännökset

Terveydensuojelulaki (763/1994)
Terveydensuojeluasetus (1280/1994)

Tarkastaja

Marja Inkilä
TERVEYSTARKASTAJA

+358407679276
marja.inkila@tornio.fi

Dokumentin jakelu

Ympäristövalvonta Rovaniemi

4837/12.03.03.00.01/2024

LAUSUNTO 9.8.2024

Carita Lallukka
Rovaniemen kaupungin ympäristösuojeluviranomainen
(carita.lallukka@rovaniemi.fi)

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA / TORNION RAKENNUSSORA OY / TERVOLA / PETÄJÄMAA

Rovaniemen kaupungin ympäristösuojeluviranomainen on pyytänyt 4.6.2024 Tornionlaakson museolta lausuntoa maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen, joka koskee Tervolan kunnassa Petäjämaassa sijaitsevaa tilaa RN:o 845-402-13-269 Havukkaaho. Tornionlaakson museo toimii alueellisena vastuumuseona, jolle kuuluvat toimialueensa kulttuuriympäristöön liittyvät asiantuntija- ja viranomaistehtävät.

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-ainesten ottolupaa ja ympäristölupaa murskaustoimintaan siirrettävällä murska- ja seulontayksiköllä. Suunnitellulla ottoalueella on ollut maa-ainesten ottoa vuodesta 2014 lähtien. Hakemuksen mukainen ottamisalue on pinta-alaltaan noin 13.06 ha ja kokonaisottomäärä enintään 500 000 m³ktr. Alue on lähes kokonaan entuudestaan maa-ainesten ottoaluetta. Pohjoisosassa noin 3 ha alue, jolla ei aiemmin ole maaottoa tehty, on tarkoitus hyödyntää nykyisessä luvassa. Maa-aineislupaa ja ympäristölupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi.

Maa-ainesten ottoalueen läheisyydessä sijaitsee muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös **Petäjämaa** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000011822) pyyntikuoppa ja talonpohja. Kohde sijaitsee noin 100 metriä itään suunnitelma-alueesta.

Petäjämaan ympäristössä on useita tunnettuja kivikautisen ajan kohteita. Inventointitiedot alueelta ovat puutteelliset ja vanhentuneet. Petäjämaan pohjoisosa on potentiaalinen ennestään tuntemattomien muinaisjäännösten löytymiselle. Suunnittelualueen pohjoisosassa aiemmin kaivamattomilla alueilla tulee tehdä arkeologin suorittama maastotarkastus mahdollisten aiemmin tuntemattomien muinaisjäännöskohdeiden varmistamiseksi. Maastotarkastus voidaan tehdä Tornionlaakson museon arkeologin toimesta virkätöinä syksyn 2024 aikana, kunhan sääolosuhteet sen mahdollistavat. Tämän jälkeen voidaan antaa koko suunnitellun maanoton alueen kattava lausunto arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja sen huomioimisesta lupa-asiaassa. Ennen Tornionlaakson museon arkeologin tekemää tarkastusta ja lausuntoa, soranottoa ei voi ulottaa pohjoiseen ennestään kaivamattomille alueille.

Yhteyshenkilönne Tornionlaakson museossa on vs. arkeologi Laura Ohenoja 31.8.2024 saakka ja 1.9.2024 eteenpäin arkeologi Annemari Tranberg (etunimi.sukunimi@tornio.fi, puh. 040 482 0773).

Titta Kallio-Seppä
Museonjohtaja

Laura Ohenoja
Vs. arkeologi

Tiedoksi Tornion Rakennussora Oy, Mika Kaarlela
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö
Lapin ELY-keskus, Maankäyttö ja ympäristövaikutukset
Tervolan kunta

4837/12.03.03.00.01/2024
LAUSUNTO 16.8.2024

Carita Lallukka
Rovaniemen kaupungin ympäristösuojeluviranomainen
(carita.lallukka@rovaniemi.fi)

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA / TORNION RAKENNUSSORA OY / TERVOLA / PETÄJÄMAA / JATKOLAUSUNTO, ARKEOLOGINEN KULTTUURIPERINTÖ

Rovaniemen kaupungin ympäristösuojeluviranomainen on pyytänyt 4.6.2024 Tornionlaakson museolta lausuntoa maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen, joka koskee Tervolan kunnassa Petäjämaassa sijaitsevaa tilaa RN:o 845-402-13-269 Havukkaaho. Tornionlaakson museo toimii alueellisena vastuumuseona, jolle kuuluvat toimialueensa kulttuuriympäristöön liittyvät asiantuntija- ja viranomaistehtävät.

Tornionlaakson museo on lausunut asiasta 9.8.2024. Museo edellytti, että Petäjämaan suunnitellun ottoalueen pohjoisosassa tulee tehdä arkeologinen maastotarkastus ajantasaisen tiedon varmistamiseksi alueelta. Tarkastuksen teki museon arkeologi virkatyönään 15.8.2024. Alueelta ei löydetty uusia muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita, joilla olisi vaikutuksia maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen.

Museon näkemyksen mukaan maa-aineksen ottoluvalle ja ympäristöluvalle ei ole es-tettä.

Titta Kallio-Seppä
Museonjohtaja

Laura Ohenoja
Vs. arkeologi

Tiedoksi Tornion Rakennussora Oy, Mika Kaarlela
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö
Lapin ELY-keskus, Maankäyttö ja ympäristövaikutukset
Tervolan kunta

16.5.2025

Rovaniemen kaupunki
Ympäristölautakunta
kirjaamo@rovaniemi.fi

Tiedoksiantonne CaseM 2024-998 25.4.2025

Muistutus Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta

Tervolan kunnanhallitus on kokouksessaan 12.5.2025 käsitellyt Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemusta. Tervolan kunta antaa seuraavan muistutuksen.

Hakemuksessa on esitetty toiminta-aikoja. Murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00-22.00 ja kuormauksen osalta (ma-la) 6.00-20.00

Tervolan kunta toteaa, että esitettyjä aikoja tulee noudattaa, jotta vältytään tarpeettomalta meluhaitalta. Lähimmät asuinrakennukset ovat n. 500-600m etäisyydellä.

Toiminta-alue sijoittuu Petäjämaan 1 (1284504) luokan pohjavesialueelle, jossa sijaitsee kaksi vedenottamoa.

Tervolan kunta muistuttaa, että polttoaineiden, öljyjen ja muiden haitallisten aineiden pääsy maaperään ja vesiin tulee estää. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.

Murskaamisesta ja maa-ainesten kuljetuksesta aiheutuvaa pölyämistä tulee ennaltaehkäistä. Pölyämistä sekä pölyn leviämistä tulee tarkkailla töiden aikana. Mikäli pölyn leviämistä tapahtuu erityisen runsaasti ennaltaehkäisystä huolimatta, on työvaihe keskeytettävä siksi aikaa, kunnes pölyäminen saadaan hallintaan.

Tervolan kunnanhallitus

Mika Simoska
kunnanjohtaja

Janne Pekkarinen
tekninen johtaja

Rovaniemen kaupunki
kirjaamo@rovaniemi.fi

VASTINE

Tornion Rakennussora Oy, Petäjämaan yhteislupahakemus

Viite: Vastinepyyntö 17.7.2026 (**CaseM 2026-882**)

Tornion Rakennussora Oy hakee maa-aineslupaa ja ympäristölupaa Tervolan Petäjämaahan tilalle Havukka-aho (RN:o 845-402-13-269). Rovaniemen kaupunki on pyytänyt yhteislupahakemuksesta lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja Meri-Lapin Vesi Oy:ltä. Rovaniemen kaupunki on varannut luvanhakijalle mahdollisuuden vastineen antamiseen lausuntojen johdosta. Vastine on pyydetty toimittamaan kirjallisesti 17.7.2026 mennessä.

Luvanhakijan vastine lausuntoihin on esitetty seuraavassa. Vastineessa on täsmennetty lupahakemuksessa esitettyjä tietoja sekä esitetty, kuinka ympäristönsuojelu varmistetaan ja pohjaveden pilaantuminen esitetään. Putkikortit uudistetuista pohjavesiputkista. Ottotoiminta ja murskaus pystytään toteuttamaan niin, että vaikutukset ympäristöön ovat mahdollisimman vähäisiä toiminnan aikana. Toiminnan jälkeen alueen jälkihoito suoritetaan siten, että alue on mahdollisimman monimuotoinen ja muuhun ympäristöön sopiva. Lisäksi vanha ottoalue, joka maisemoidaan, on maisemoinnin jälkeen ympäröivään luontoon sopivampaa aluetta kuin se nykytilassaan on.

Luonnonsuojelu

Lupa- ja valvontavirasto ottaa lausunnossaan kantaa hankealueella tehtyihin törmäpääskyhavaintoihin. Jotta törmäpääskyjen pesintä ei häiriinny, toiminta pyritään aloittamaan alueella joko ennen pesintäaikaa tai sen jälkeen, ei pesimäajan keskellä. Törmäpääskyn pesintäaika on 01.05.–31.08. Törmäpääskyt huomioidaan tarjoamalla vaihtoehtoisia pesimäpaikkoja jättämällä pesintään soveltuvia pystysuoria seinämiä aktiivisen työskentelyalueen ulkopuolelle kohtiin, joissa maa-aineksen ottoa ei ole tarkoitus jatkaa. Alueen laidalla on törmäpääskyille hyvin soveltuvaa pystysuoraa seinämää, johon ei toiminnan aikana kosketa laisinkaan, joten sopivia pesimäpaikkoja säilyy alueella. Tarvittaessa kaivetaan eroosion ja kasvillisuuden rapauttamaan seinämään uusi leikkauspinta. Sellaisille alueille, joilla ottotoiminta jatkuu, ei jätetä pystysuoria seinämiä, sillä ne voivat houkutella törmäpääskyjä pesimään kesken tuotannon.

Petäjämaan pohjavesialue

Maa-aineksen otto suoritetaan siten, että pohjavettä suojaamaan jää yli 4 metrin suojakerros koskemattomaa maata, kuten lupa- ja valvontaviraston lausunnossakin on suositeltu. Suojakerroksen toteutuminen varmistetaan koko ottoalueella merkitsemällä korkotasot ja

säätämällä ottokorkeus sen mukaisesti, että vähintään 4 metrin suojakerros toteutuu joka kohdassa. Pumppaamon lähisuojavaikkeen raja merkitään maastoon selkeästi siltä osin kuin se sivuaa ottoalueen reunaa, jotta lähisuojavaikkeelle ei mennä työskentelemään vahingossakaan. Vaikutuksia pohjaveteen vähennetään lisäksi ottamisen kanssa vaihteittain tehtävällä jälkihoidolla.

Ympäristöön mahdollisessa poikkeustilanteessa päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet kerätään heti talteen. Mahdolliset päästöt ilmoitetaan välittömästi valvontaviranomaiselle. Pohjavesialueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita, eikä koneita huolleta tai tankata ottamisalueella. Alueella ei myöskään säilytetä työkoneita. Pölyämisen ehkäisyyn ei käytetä suolaamista, eikä ylijäämämassoja sijoiteta ottamisalueelle. Jätevesiä ei imeytetä maaperään.

Tarkkailutulokset Käytöstä poistetusta ns.vanhasta putkesta on tulokset toimitettu säännöllisesti lupaviranomaiselle. myös (liite). Ylimmällä mitatulla pohjaveden pintatasollakin (+56,80 m) suojakerrosta jää yli 4 metriä, kun ottotaso on alimmillaan +61 m. Ylisyvät kohdat tasataan siten, että tasoon +61 päästään joka kohdassa.

Suunnitelmapiirustukset on päivitetty, ja ne toimitetaan vastineen.

Kun pohjaveden suojaamisesta huolehditaan edellä mainitusti ja polttoaineiden käsittely ja murskaustoiminta toteutetaan asianmukaisesti ja määräyksiä noudattaen, toiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Tarkkailu

Toiminnanharjoittaja sitoutuu seuraamaan pohjaveden pinnankorkeutta kaikista alueella olevista ja mahdollisista uusista alueelle asennettavista pohjaveden havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys-, joulukuu) koko luvan voimassaoloajan. Havaintoputkien kunto tarkistetaan vuosittain ja mahdolliset tukkeutuneet putket avataan.

Pinnankorkeuden mittausten lisäksi pohjaveden havaintoputkista otetaan tarkkailunäytteet vuosittain Lupa- ja valvontaviraston lausunnon mukaisesti. Näytteistä määritetään haju, sameus, väri, pH, happi (mg/l), sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoainehiilivedyt (öljyjakeet (C10-C40), määritysraja 50 µg/l). Näytteenoton yhteydessä havainnoidaan pohjavedenpinnan taso.

Lupa- ja valvontaviraston lausunnon mukaisesti näytteenotosta vastaa asiantunteva näytteenottaja ja lisäksi varmistetaan, että näytteenotto vastaa laboratorion laatukriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. Tulokset toimitetaan tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle ja Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo(at)lvv.fi) vuosittain. Lisäksi tulokset toimitetaan sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan sopii sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa. Määritystulosten lisäksi tarkkailuraporttiin kirjataan näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Alueelle on asennettu uudet havaintoputket nykyisten putkien välittömään läheisyyteen 4 kpl . Uusista putkista luodut uudet putkikortit, (Liite) Putkikortteihin lisätään tarkemmat tiedot putkista, esimerkiksi siivilän pituus ja mahdolliset maaperähavainnot kairauksen ajalta.

Jälkihoidon toteutumista ja pohjaveden tilan seurantaan jatketaan vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä, lupaviranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Toiminnanharjoittaja tekee vuosittain ilmoituksen otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta, viimeistään seuraavan vuoden tammikuun 31. päivänä. Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle toteutetaan lopputarkastus.

Murskaustoiminta

Murskaustoiminta on oleellinen osa toiminnanharjoittajan suunnittelemaa maanottoa ja murska on käytännön syistä sijoitettava ottopaikan läheisyyteen. Murskauskalusteisto sijoitetaan siten, että se on pohjaveden muodostumisalueen rajan ulkopuolella tukitoiminta-alueella. Murskaus järjestetään siten, että siitä ei synny päästöjä maaperään tai pohjavesiin.

Murskauskaluste on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantotakson aikana, arviolta noin 0-3 kk / vuosi. Tuotantotaksojen ulkopuolisina aikoina alueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita tai työkoneita. Pohjavesialueella ei varastoida polttoaineita. Polttoaineita sisältävät seurantatankit ja murskauskalusteet tankataan ja säilytetään työaikojen ulkopuolisina aikoina tukitoiminta-alueella tai muulla vastaavasti suojatulla alueella. Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöriskien vaikutuksia torjutaan omavalvonnalla, sekä niin, että jokaisessa työkalussa ja murskauskalusteella on öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia helposti saatavilla. Mikäli työkalulle tulee jokin odottamaton vikatilanne, joka edellyttää välittömästi tehtäviä huoltotoimenpiteitä, käytetään työkalun alla ennaltaehkäisevästi esimerkiksi öljynimeytysmattoa tai muuta maaperästä erottavaa vastaavaa alustaa maaperän ja pohjaveden likaantumisen estämiseksi.

12.02.2026 päivätyssä Havukka-ahon ottoalueen ottolupasuunnitelman sekä murskauksen suunnitelmaselostuksen liitteessä 8, *'Tukitoiminta-alueen rakenne'*, on esitetty, miten murskayksikön alue rakennetaan siten, että mahdollisen vuodon tapahtuessa, päästöjä ei imeydy maaperään.

Lisäksi murskauskalusteella on aina käytettävissä imeytysturvetta, johon haitta-aineet imeytetään välittömästi. Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan kaivinkoneella kuorma-autoon ja kuljetetaan, niin pian kuin se on mahdollista, alueen ulkopuolelle asianmukaisesti käsiteltäväksi. Mahdollisista vahingoista ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

Maisemointi ja jälkihoito

Ottamisalueen jälkihoito toteutetaan ympäristöministeriön oppaan ohjeistuksen mukaisesti (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväseen käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30). Vuonna 2013 myönnetyn maa-aines ottotaso on +58.50.NN.2000 alue jälki hoidetaan ja tasoitetaan 2027 aikana jos varastokasat on markkinoitu. Jälkihoitamaton alue on kokonaisuudessaan 6,4ha. Alueessa on myös kaksi aikaisemmin myönnettyä maa-aines lupaa jotka kuuluvat tuohon 6,4ha alueeseen, jotka Tornion rakennussora on ottanut vastatakseen

Ottamisalueen jälkihoito toteutetaan välittömästi ottotoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Pintamateriaaleina käytetään alueen alkuperäisiä pintamaakerroksia.

Maisemointiin tullaan käyttämään enemmän kuin 40 % otettavasta maa-aineksesta. Tarkemmin maisemoinnista sovitaan katselmuksessa.

Tornion Rakennussora Oy
Mika Kaarlela